

Világ proletárjai, egyesüljétek!

MÉCSEKI

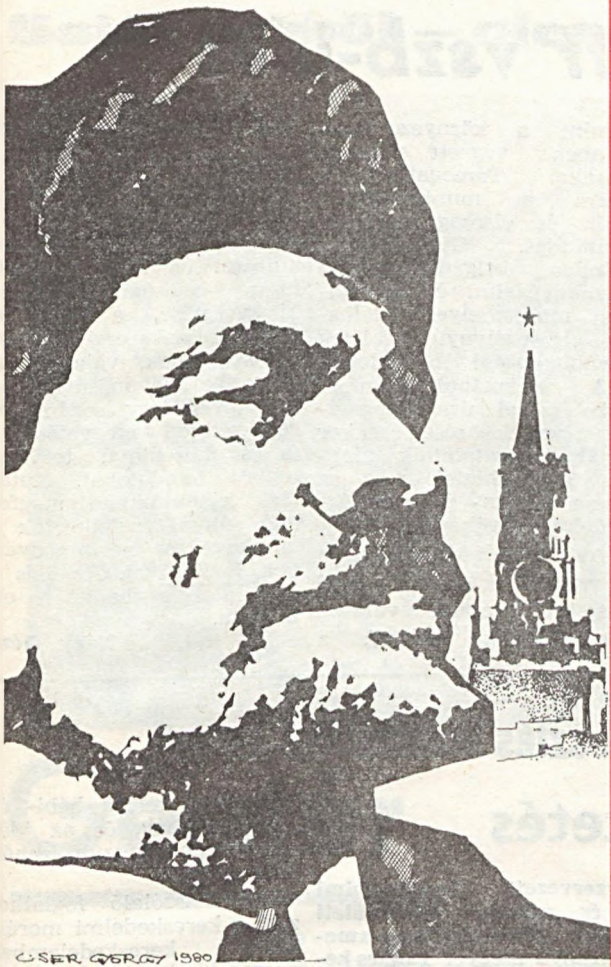
Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

ÁRA 1,50 FORINT

1980. NOVEMBER 1.

C. SER. GERGELY 1980

November 7.

Az Auróra cirkáló ágyúja az egész világot érintő, nagy jelentőségű korszak kezdetét jelezték hatvanhárom évvel ezelőtt. Erre a jelre indult és győzött a fegyveres felkelés, megdőlt a burzsoá ideiglenes kormány uralma, a hatalom a szovjetek kezébe került.

Oroszország népei követték a pártot és rövid idő alatt az egész országban győzött a szovjet hatalom. A nép akarata egységes volt. Kenyér, szabadság, béke, föld. Ezek megvalósítása, a békés építőmunka nehéz feltételek között, sokszor erőn felüli áldozatvállalással mehetett végbe.

Az intervenciós csapatok 14 ország katonáit egybefogva már 1918 közepén támadást indítottak a fiatal szovjet hatalom ellen. Három évig tartó hősies harc hozta meg ismét a győzelmet. A haladást ellenző kapitalista hatalmak fenyegetései és gátló intézkedései ellenére a párt irányításával végrehajtották a szocialista iparosítást, a mezőgazdaság kollektivizálását, a szovjet állam kiépítését.

Kevés idő jutott azonban a békés építőmunkára. A világ első szocialista államára halálos veszély leselkedett. 1941-ben a hitleri Németország hadüzenet nélkül megtámadta a Szovjetuniót. A Honvédő Háború nagy anyagi és emberáldozatot, szenvedést, nélkülözést jelentett, amelyből a szovjet nép mindent elszóró politikai és katonai győzelemmel került ki.

Az 1917-ben győztes forradalom és a Szovjetunió léte meghatározza mindazt, amely a társadalmi haladásért történik szerinte a világban. A II. világháború követően Európa és Ázsia több országában népi demokratikus forradalom kezdődött, több nemzet a szocialista fejlődés útjára lépett. Megalakult és egyre erősödik a szocialista világrendszer, szétesett az imperializmus gyarmati rendszere, nagy befolyásra tett szert a nemzetközi kommunista mozgalom.

A haladó emberiség szívből, meggyőződéssel harcol a hidegháborús törekvések ellen. Követeli a békés egymásmellettélést, a fegyverkezési hajszák korlátozását, a teljes leszerelést. Ez a harc nem egyszerű folyamat. Az imperializmus aktivizálódó erői megpróbálják fokozni beavatkozásukat más országok belügyeibe, ellenzik a békés megoldásokat.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom szellemében, összefogva a világ haladó erőivel, hazánk népe, egész társadalmunk vállalja a harcot a haladásért, a békéért és biztonságért.

November 7. a világon százmilliók harcának és győzelmének szimbóluma. Nincs ma a Földön olyan ország, amelynek sorsában valamilyen módon ne mutatkozott volna meg az orosz forradalom hatása.

Most, az évforduló alkalmából köszöntjük a nagy szovjet népet, kívánjuk, hogy érjenek el kiemelkedő sikereket a kommunizmus építésében, a világbékéért vívott harcban.

Tukora István

A XII. pártkongresszus határozatai a végrehajtás útján

Vállalták - teljesítették

Köszöntjük a bányásznap munkaverseny győzteseit

A kongresszusi és felszabadulási munkaverseny 1980. évi második — bányásznap — szakasza (II. — III. negyedév) lezárult. Dolgozóink újabb munkasikereket értek el, a verseny segítette az üzemi, vállalati, termelési gazdálkodási tervek időarányos teljesítését.

A vállalati, üzemi értékelések alapján a jól dolgozó kollektívák közül is az alábbi egységek, brigádok és üzemek értek el kimagasló eredményeket. A bányásznap munkaverseny győztes egysége:

II. sz. bányauzem III-as körlet (Földesi István), III. sz. bányauzem IV-es körlet (Németh Szilárd), IV. sz. bányauzem IV-es körlet (Gothard György), Ércdúsító üzem törő-örölő üzemegység (Rayman János), Szolgáltató üzem központi műhely (Bradics László), Kutató-mélyfúró üzem külterületi fúrású üzemegység (Füzes János), Kísérleti kutatási és automatizálási üzem perkolációs részlege (dr. Egyed József).

A bányásznap munkaverseny győztes brigádját a következő brigádok érték el, zárójelben a brigádvezető neve:

II. sz. bányauzem: 41-es Korvin Ottó fejtési (Faragó Imre), 47-es vágathajtó (Kasik György), B/3-as bányafúrás (Hollósi Gyula), 6/16-os aknacsatlós, szállítás (Pintér Lajos), Bányamérési szocialista brigád (Elek Imre).

III. sz. bányauzem: 64-es fejtési (Diósi Ferenc), 2-es vágathajtó (Rác Károly), B/3-as bányafúrás (Tari Sándor), Zrínyi Miklós szállítási (Volcsányi József), Kandó Kálmán villanyszerelő (Csécsesi Tóbiás).

IV. sz. bányauzem: 44-es fejtési (Beregzászi László), 11-es vágathajtó (Sámuel

József), B/3-as bányafúrás (Tóth Béla), 330-as aknacsatlós, szállítási (Szücs József), Tyereskova munkaügyi (Lukács Gyula).

Ércdúsító üzem: Ifjúsági vegyipari szakmunkás (Győri Gyula), Szerelő lakatos (Váraljai János), Gamma komplex (Kárpáti József).

Szolgáltató üzem: Petőfi Sándor lakatos (Kustra József), Gábor Áron öntő, formázó (Bíró János), Mező Imre föld alatti szállítás (Tomics János).

Kutató-mélyfúró üzem: Ady Endre forgácsoló (Sass József), M/6-os fúrás (Rózsahelyi János).

Kísérleti kutatási és au-

tomatizálási üzem: November 7 vegyipari szakmunkás (Demkó László), Arzenazó (Klesch Katalin).

Anyag- és áruforgalmi főosztály: Mecsek fatelepi (Dian Ferenc).

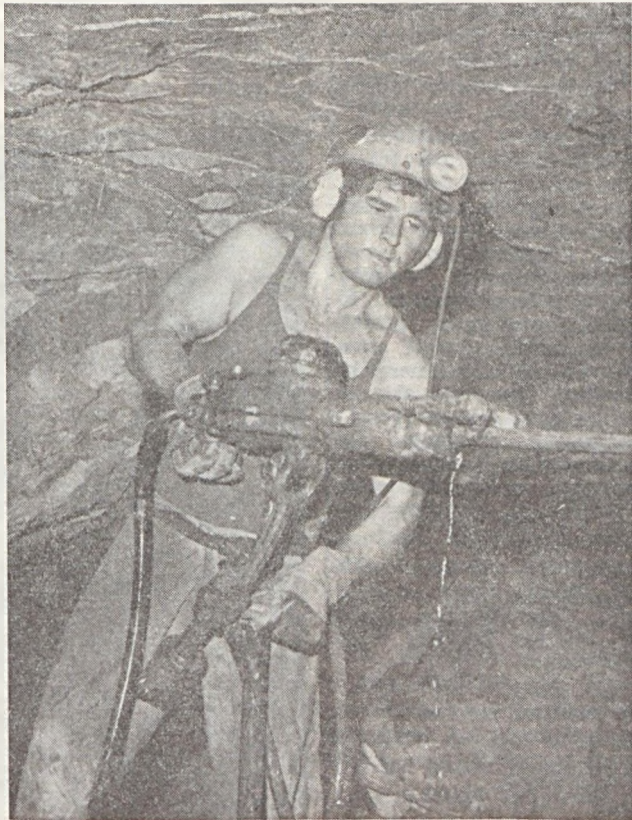
Központ: Bánki Donát gépészeti (Töllösi Pál).

Az elismerések átadására november 7-i ünnepségeken kerül sor.

A vállalat politikai, társadalmi és gazdasági vezetői kérik a vállalati kollektívát, hogy az év hátralévő időszakában az eddigi bizonyított aktivitással vegyenek részt a munkaversenyben.

Az éves vállalások maradéktalan teljesítésével segítsék ezévi és egyben V. öt éves tervünk eredményes befejezését.

Simon Sándor

A II. sz. bányauzem fejtési csapatai kongresszusi munkaversenyének bányásznap szakaszát a 41-es fejtési csapat nyerte. A képen Faragó Imre, a győztes csapat vezetője fúrás közben.

Beszámoló taggyűlésekre készülnek a párt-alapszervezetek

Az MSZMP Központi Bizottsága titkárságának határozata szerint az idei beszámoló taggyűlésekre vállalatunk pártalapszervezeteiben november 16 és december 12 között kerül sor. A taggyűlések napirendjén szerepel a vezetőség beszámolója az alapszervezet éves tevékenységéről és az 1981. évi legfontosabb feladatokról.

Az alapszervezetek ezen a taggyűléseken a XII. pártkongresszus határozatai végrehajtásának eddigi tapasztalataival foglalkoznak. Értékelik a 1980. évi gazdasági munkát, az alapszervezet politikai szervező és ellenőrző tevékenységét. Ennek kapcsán különös figyelmet fordítanak az észszerű takarékoskosságra, a hatékonyságra, a minőségre és a munkafegyelem javítására terén elért álló feladatokra. Áttekintik, hogy az 1979. évi beszámoló valamint a kongresszusi irányelveket tárgyaló januári taggyűléseken elhangzott észrevételek, javaslatok miként használhatók.

A taggyűléseket megelőző időszakban pártcsoport-értekezleteken értékelik a párttagok pártmegbízatásának teljesítését.

Vájárvetélkedő a IV. sz. bányüzemben

Erdei Imre, Kispál László és Soós Lajos alkottak egy csapatot a IV. sz. bányüzemi vájárvetélkedőn. Csöndör László felvétele

1980. október 7-8-án rendezték meg a IV. sz. bányüzemben a Ki minek mestere vájárvetélkedőt. Az ötvenkét fővel megtartott selejtező után a legjobb 20, harminc év alatti vájár először a gyakorlati verseny során mérte össze tudását. Hat verseny-munkahelyen átlagban 150,1 százalékos teljesítménnyel, a munkaidő 87 százalékos kihasználásával zárult a gyakorlati vetélkedő.

A szakmai és politikai elméleti versenyszakaszban megoldott feladatok során alakult ki a vetélkedő végeredménye és eldől, hogy ki az a hat fiatal, aki az üzemet képviseli a vállalati vetélkedőn.

Ezek a következők: I. Simon Ernő (fejlesztés), II. Vasas Péter (I. term. egység), III. Hegedűs György (I. term. egység), IV. Kispál László (I. term. egység), V. Keszerice László (beruházás), VI. Szabó Nándor (beruházás).

A szokásosnál hangosabb

ERCBÁNYÁSZ

A Mecsek Ercbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kablár János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147
Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János
Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
36 forint
Előfizethető
a szakszervezeti bizalmiaknál
Ny-623-4

Ki a legjobb a II. sz. üzemben?

„falévolás”, majd a munkahely elosztás után elindulhattak a II. sz. bányüzemi vájárvetélkedő résztvevői, hogy a bányában 7.30 órakor „eldördülő startpisztolyt” követően egy nap gyakorlati és egy nap elméleti erőpróba után eldöntsék ki a legjobb a gátan, illetve a szakmában.

Egy felvezető — nem versenyző vájár kolléga — kíséretével a 3 fős csapatokat sorsolás alapján telepítették a 19. szinti munkahelyekre. Kőnigh János körletvezetőhellyettesel látogatjuk a versenyző csapatok munkahelyeit. Messziről a gépzetek hallani, hogy nagyüzem van a 18-as csapatban. A munkahelyre érve, rövid szemrevételezés után kifakad a körletvezetőhellyettes: — Ha nemcsak vájárvetélkedőn látna az ember ilyen munkaszervezést, még örülne is.

Valóban. Siska József, Szilágyi Béla, Marián Tamás szinte „egyidőben” végzik a szállítást, fúrást, biztosító elem beépítését.

Az ellenőrzés és eligazítás után Siska József egy lélegzetvételnél szünetben mondja: — mindenki lelkes ilyenkor, főleg, hogy tegnap kitétek a kereseteket. — A mondat utóbbi része nem kis iróniával hangzott el.

A 3-as csapaton minden rendben, csak ácsólni kell mondja a körletvezetőhellyettes.

— Műszak végéig ötven-szer beácsoljuk még az omlást is — így nyilatkozik Balogh István szakvezető, Martinkovics Gábor és Magyar Mihály vájárrok helyett is.

— Hogy mire számí-tunk? Nem rajtunk múlik, a másikon is, hogy ki nyeri a versenyt —, feleli a szakvezető.

A 39-es csapatban — Tasnádi Lajos, Mókus Béla, Bucsei Gyula — ahogy ők mondják már „öregék”, csak tiszteletből vannak itt. Szállítás és két kamra fúrása mellett mellékmu-

ka alig akad, ez a gyakorlati munkájuk. A 64-es csapatban már nyoma sincs annak, hogy 25 csillét szállítottak. A főgurító két oldalán pász-tára fúrnak, a szélső támsort rabolják, majd törő támsort építenek.

Baranyi László, Kovács László és Kovács János komolyan veszik a versenyt, hiszen nem olimpi-konok ők, hogy csak a részvétel a fontos, kiáltja a fúrás zajában Baranyi László szakvezető némi kritikai gúnnyal a hangjában.

Másnap az elméleti versenyen nagyon szoros küzdelem alakult ki. A két nap végeredményeként a vetélkedő győztese Siska József, őt követte egy pont hátránnyal Kovács László. A harmadik Baranyi László, a negyedik Kovács Jánossal azonos pontszámmal, őket követik: Szilágyi Béla és Marián Tamás. Kukul

Kihelyezett vszb-ülés

A vállalat szakszervezeti bizottsága a közelmúltban a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemben kihelyezett ülést tartott. Az ülés témája az üzem munka- és egészségvédelmi tevékenysége, valamint munkavédelmi minősítése volt.

A programban először dr. Czeglédi Béla üzem-vezető tájékoztatójában elmondta, hogy az üzem aktívan részt vesz a vállalati munka- és egészségvédelmi, valamint szociál-politikai intézkedési terveiben meghatározott kutató-fejlesztő munkában. Külön kiemelhető a vibrációs ártalmak megelőzésében, klimatizálási feladatok megvalósításában, va-

lamint a környezetvéde-
lémben végzett kutató
munka. Támogatja az
üzem a munkavédelmi
helyezett ülést tartott. Az
örök és elsősegélynyújtók
munkáját. Gyakorlatilag
minden brigádban van
munkavédelmi ór, s min-
den munkahelyen találha-
tó elsősegélynyújtó. Ezek
továbbképzése megoldott.

A tájékoztató után a vszb tagjai üzemlátogatá-
son vettek részt, ekkor
saját tapasztalataik alap-
ján győződhetek meg az
üzem munka- és egészség-
védelmi tevékenységéről.

Az üzemlátogatás után
a vszb-tagok konkrét kér-
déseikre kaptak választ,
majd Benkő József, a

vszb munkavédelmi fel-
ügyelője foglalta össze az
ülés tapasztalatait. Jav-
solta a vszb-nek, hogy ál-
lapítsa meg: a Kísérleti
kutatási és automatizálási
üzem gazdasági és műsza-
ki vezetése, a párt, a
KISZ, a szakszervezet üze-
mi szervének, valamint a
dolgozók bevonásával az
V. ötéves terv során kö-
vetkezőt megvalósítot-
ta a középtávú tervben
foglalt feladatokat. Kutá-
tási feladataikban megfe-
lelő súlyt foglalkoztak a
munkavégzés körülményei-
nek javításával. Az ülés a
javaslatot egyhangúan el-
fogadta.

Nagy Géza

A kereskedelemfejlesztés hosszútávú tervei

Érdekegyeztetés

Vállalatunk húsz szakszervezeti kereskedelmi társalmai ellenőre és néhány lakóterületi nyugdíjas vett részt azon a beszélgetésen, amelyet Balaskó Istvánné, a Baranya megyei Tanács kereskedelmi osztálya vezetője kezdeményezett, s célja az volt, hogy a kereskedelmet legjobban ismerők kifejthessék véleményüket az ellátás, kiszolgálás, vendéglátás gondjairól.

A Baranya megyei Tanács október közepén tűzte napirendre a megye kereskedelme, vendéglátása és idegenforgalma fejlesztésének hosszútávú (15 éves) koncepcióját. A terv készítői a tanácsület megelőzően társadalmi vitára bocsátották a hosszútávú elképzeléseket.

A beszélgetésen résztvevők őszinte véleménynyilvánítással, sok hasznos javaslattal igyekeztek segíteni az 1995-ig szóló helyi kereskedelem- és turizmusfejlesztési koncepció kidolgozását. Az elhangzott véleményekből, ötletekből, csak néhányat emelünk ki, a tanácskozás segítőkész légkörének szemléltetésére.

A kereskedelmi beruházások tervezési szakaszában fordítsanak nagyobb figyelmet a raktárak, szociális célú létesítmények tervezésére is, hogy ne a felépítés után kelljen ilyen

célokra az eladótérrel csökkenteni.

A kereskedelem szakosítása helyes elképzelés, de túlzásokba nem csaphat. Például helyes, ha zárat erre specializálódott bolt árusít, de az már enyhe túlzás, hogy hozzávaló csavar csak a csavarboltban kapható. Javítani kell az alkatrészellátást is.

A kereskedelmi hálózat fejlesztését az árukiálattal párhuzamosan kell megvalósítani. Törekedni kell a zsúfoltság csökkentésére, de üresen, áru nélkül tatóngó boltokra nincs szükség.

Az üzletek nyitvatartását felül kell vizsgálni. Javulna a hálózat kihasználtsága, ha az indokolatlanul korán záró üzletek tovább tartanának nyitva. A csütörtöki késői nyitvatartást általánosítani kellene az egész kiskereskedelemben.

Javítani kell a bébi- és gyermekruhák, és az idős embereknek készülő ruhák választékán.

Sok felszólaló foglalkozott a kereskedelmi morálal, a kereskedelemben dolgozókkal szemben támasztott követelményekkel. Talán legtöbbször az egyik résztvevő fogalmazta meg ezt így: „Legyen kevesebb eladó és több kereskedő!”

Az időnyelvi időszakos árleszállításokat úgy szervezesse meg a kereskedelem, hogy elsősorban a viszonylag kis jövedelemmel rendelkezők jussanak előnyhöz. Ezzel kapcsolatban konkrét javaslat is elhangzott: időszakos árleszállítások rendezzenek nyugdíjas napot.

Szó esett még helyi ellátási problémákról, az olcsó áruk körének bővítéséről, az ABC-áruházak rendszeréről, és még sok más kérdésről. A résztvevők mindegyike egyetértett Balaskó Istvánné zárszavában elhangzottakkal: a kezdeményezés jónak bizonyult, az ilyen találkozások mind a vásárlók, mind a kereskedelem számára hasznosak, a jövőben gyakoribbá kell tenni, hiszen közös érdekről van szó.

Kablár J.

Farkas István versenyző bekészíti a fúrógépet
Kiss László felvétele

Rejtett tartalékok kiaknázása

A szocialista brigádok belső, rejtett tartaléka a munkaversenyek során jelentkezik. Jelentkezik a „még egy lapát!” gyakorlatában és a gazdaságos, hatékony, jól szervezett munkavégzésben, amely sokszor azonos energiabefektetéssel hozza a többi eredményt.

A XII. pártkongresszus tiszteletére meghirdetett munkaverseny második szakaszának résztvevőit a körlet II. sz. bányász V. körlete II. helyen végzett. Az eredményről, menet közben felmerült és megoldott problémákról beszélgettünk Farkas László körletvezetővel.

— Tulajdonképpen már régóta benne van a körletben ez a teljesítmény — mondja a körletvezető. — Közel 10 éve dolgoznak együtt a csapatok és a műszakiak. Jó a munkakapcsolatuk, jó a körletben belüli hangulat. Szerencsénk volt a „kis 18-as” szinttel. A jó értesítés mellett időnként 10-11-12 tonnás teljesítményt kaptunk onnan. Gond volt az ez idő alatt beindult új 21-es szinttel. Meg kellett oldani a jó munkahelyi szellőztetést is, az ellátás megszervezésével.

— A célprémium rendszernek inkább a műszakbajárs-nál volt jelentősége. Telepítési gondok megoldásában segített. Tervünket a kongresszusi munkaverseny második szakaszának résztvevőik 102,9 százalékra teljesítették. A körletben élenjáró szocialista brigádok a 67-es 147,5 százalékos, a 10-es 120,3 százalékos, az 55-59-es 118 százalékos éves tervének részarányos teljesítésével nagyban hozzájárultak a körlet tervteljesítéséhez. Nagyon jó, hogy a dolgozóktól sok információ befut, és így kellő időben tudunk mindenre reagálni, intézkedni.

— Ahogy nézem a szeptemberi grafikont, nem éppen rózsás helyzetben van a körlet.

— A „kis 18-as” szintet befejeztük. Nagyfokú elmeddülés volt a 18. és 21. szinten, ezért van némi lemaradásunk. Nagy a műszakhiányunk is. De szeptember 15-től ismét megjelent egy új célprémium-rendszer. Biztos lesz eredménye, és a következő verseny-szakaszt hasonló jó eredménnyel zárhatjuk.

Kukul András

Saját erőből — olcsóbban

Géptér a mélyben

Nemrég hagytuk el a IV. sz. bányüzem légaknáját. A főszállító vágat itt elágazik. Hirtelen trópusi forróság csap meg bennünket. Szinte perzsel a levegő, a ruha átforrósodik az emberen, a népescsille falára apró szemű pára tapad.

A mínusz 13. szinten 42 fok a közet hőmérséklet. Itt több mint ezer méter mélyben dolgozik, a 11-es csapat, amely már az V. sz. bányüzem 4/13-as centrális vakaknájának a gépterét készíti.

— Idén január óta dolgoznak itt — magyarázza *Bogvai Ferenc* körletvezető-helyettes. — Nem először végeznek beruházási munkát. A géptérhez tartozó trafóvágattal és a kötélgurítóval már elkészültek. Az üzemnek, a vállalatnak lényegesen olcsóbb, így, hogy saját erőből készíti a gépteret. Az előtt szinte kizárólag az aknamélyítők végeztek ilyen speciális munkát.

Végre megérkeztünk. Itt valamivel elviselhetőbb a klíma. Kikászalódunk a népescsilléből, a mozdonyos pedig elkezd „bejatszani” a 11-es vágatba az üresek.

A csapat munkahelyén nem mindennapi látvány fogad. Mintha egy szűk kis liftből hatalmas előcsarnokba lépnénk. A vágat itt kiszélesedik, a főte elérhetően túl magasnak tűnik.

A géptér közepén nagy kőzetkupacot húzott össze a szkréperkanál, de *Sámuel József* csapatvezető mégsem elégedett.

— Tízet húzunk a szkréperrel aztán levált — mondja. — Már telefonáltunk a villanyserelőnek. Reméljük, rövidesen ideér. Már az éjjeles szaknak kellett volna ezt szállítani.

— Itt is van valamiféle ciklus?

— Ez sokkal összetettebb munka annál. Nem robbantunk minden szakban, hiszen nézzen csak körül milyen komoly biztosítás szükséges ide. Amikor a felső koszorút kihajtottuk negyven centinként kellett kettő-nyolcvanas szegelyukat fúrni, arra jött a panelrác és a torkrét. A géptér főtéjéle és itt a jobb oldallal elkészültünk, le is van betonozva, de a trafóvágat felőli oldalon még van mit szkréperezni. Ezért sürgős a szállítás.

— Mekkora most a térség?

— Nyolcegészített a talpszélesség és 6,7 méter magas. Ha a bal oldal kialakításával is végzünk, akkor még három és fél méterre le kell mélyítenünk a gépteret.

— A trafóvágatot és a kötélgurítót is ez a csapat hajtotta ki?

— A kötélgurítót teljes egészében mi csináltuk. A trafóvágatot egy ideig a 21-es hajtotta. Itt minden munka nagy pontosságot igényel. Tízcentis eltérés sem lehet.

— A robbantástól a betonozásig itt mindent a csapat végez?

— Igen. És valahol ez a legszebb a munkánkban.

Nógrádi Gábor

Központosított karbantartás, javítás

Gépek a próbapadon

A IV. sz. bányüzemi ötletből kiindulva a III. sz. bányüzemben létrehozták a bányabell központi javítóműhelyt a sűrítettlevegős üzemelésű kéziszerszámok karbantartására. A tervezésben és a beindításban természetesen komoly szerepe volt a gépészeti részleg dolgozóinak és vezetőinek. Az ezzel kapcsolatos előkészítő munkáról és az eddigi tapasztalatokról kérdeztük *Dobos János* gépészmérnököt.

— A központi javítás megszervezésével az volt a célunk, hogy a fúrókalapácsok, előtolók és légtámok javításának minősége jobb legyen, ugyanakkor alkatrész-megtakarítást is tervezünk. Ezzel megszűnt a körletekben történő gépjavítás s az e munkával foglalkozó embereket átcsoportosítva, az új műhelyt felműszerezve igyekszünk színvonalasabb munkát végezni.

A fúrókalapács-javító műhelyben végzett munka minőségét próbapad segítségével ellenőrzik majd az elkövetkezendő időben, és így megállapíthatják, hogy megfelelő-e a fúrókalapács ütőmunkája, forgatónyomatéka és fordulatszámja.

Ugyanilyen ellenőrzést végeznek az előtolóknál és a légtámoknál is, ahol a próbapad segítségével megállapíthatják a légtám, valamint az előtoló szájának és légtüskéjének a nyomóerejét.

Dobos János elmondotta, hogy eddigi tapasztalataik szerint a javítás minősége lényegesen megváltozott, s ezzel elérték, hogy ritkábban kerülnek cserére a fúrókalapácsok, a csapatok hosszabb ideig használhatnak egy-egy gépet, így kevesebb lesz a munkaidő kiesés a kalapácshibák miatt.

A műhely jelenleg nyolc fővel dolgozik. A IV. sz. bányüzemiek 20–30 százalékos anyagmegtakarítást értek el egy év alatt. Az

Bányageofizikai módszerek a színesérc és a bauxit bányászatában

Vállalatunk geofizikai tevékenysége és szervezete a magyar bányászatban sokatlatlan jelenség volt. Sokan ezt az uránipar sajátágaként fogták fel, elkönnyelve, hogy egyedül a sugárzó ércek bányászatában van létjogosultsága a geofizikai módszerek alkalmazásának.

Ez távolról sem így van. Geofizikusaink a legkülönbözőbb szakmai fórumokon bizonyították, hogy a hazai bányászatban, beleértve a szénbányászatot is, a geofizikai módszerek

alkalmazásával a bányászat hatékonysága, biztonsága és gazdaságossága, a bányabeli kutatás hatékonysága nő.

A színesérc-bányászatban, elsősorban *Recskén*, a *Kozponi Földtani Hivatal* felkérésére immár 6 éve végzünk módszertani kísérleteket. Megállapítottuk, hogy mind a mintázás, mind a kutatás tervezett rendszere jelentősen módosítható geofizikai módszerek beiktatásával. Széleskörűen alkalmazhatók a geoelektromos és gravitációs módszerek, amelyekkel a vágattal, fúrással nem harántolt, azoktól távol eső vagy közöttük található érceket is kimutathatják. Az ércek mintázása megoldható a visszavert vagy gerjesztett gamma-sugárzás mérésével. A fúrólyukak szelvényezésében a nálunk alkalmazottaknál sokrétűbb módszerek adatai segítik az ércecesedés és környezetének jobb földtani és bányászati megismerését.

A Magyar Alumínium Tröszt bányüzemeiben, elsősorban *Iszcaszentgyörgyön* és *Halimbán* szintén már több éve végzünk módszertani kísérleteket, egyes esetekben iparszerű megfigyeléseket. A cél itt a bauxit fekvésmélységének meghatározása. Bizonyítást nyert, hogy a geoelektromos módszerek egyes változatai alkalmasak a feladat megoldására, sőt a bauxiton belül várható „meglepetésekre” is felhívják a figyelmet. Folyamatban van a fekvésben áramló vizek, vízbetörések, szelvényes helyek előrejelzésének kimunkálása. A bauxit mintázása az uránhoz hasonlóan történhet. Hasznos anyagának jellemzői ugyanis korrelálnak a thorium tartalommal, ami viszont műszeresen kimutatható. Kisebb volumenű kísérleti munkát más hazai bányászati üzemekben is végzünk.

Gondolom, a vázolt tevékenység népgazdasági haszna és jelentősége mindenki előtt világos. A vállalati érdek sem jelentéktelen, habár nem a szokványos tapasztalatátadásról, hanem fáradságos, sok gondot okozó tevékenységről: idegen területen új módszerek, rendszerek kialakításáról van szó. És éppen ez az, ami visszahat, mégpedig serkentőleg a saját bányáinkban a kísérletekben részt nem vevő dolgozókra is. Eltekintve a konkrét vállalati bevételről — amelynek töredéke kerül a kiküldetésben, a tervezésben és értelmezésben dolgozók kiadásának kompenzálására és jutalmazására — a tevékenység erkölcsi oldalát emelném ki, ami abban fejeződik ki, hogy a hazai bányászatban számítanak az „uránosok” tapasztalatára és igénylik közreműködésüket a problémák megoldásában.

H. I.

Dr. Szabó János

Korszerű műszaki megoldás

Verseny az előtolók elterjesztésére

A III. sz. bányászati vezetősége felhívást tett közre a PKE-60/78 típusú előtolóval történő fúrás versenyre, melyben fejtési és feltöréshajtó csapatok vehetnek részt.

A verseny célja az előtolók használatának elterjesztése, alkalmazása és jobb begyakorlása volt. Ismeretes ugyanis, hogy a vibrációs megbetegedés egyre gyakrabban fordul elő vajúró dolgozóink körében, ami arra késztette a vállalati és az üzemi vezetést, hogy komoly anyagi ráfordítással, egyre tökéletesebb műszaki megoldásokkal csökkentse, illetve kiküszöbölje ezt a foglalkozási ártalmat.

Üzemünkben jelenleg 118 darab előtoló berendezés üzemelhetne folyamatosan, de dolgozóink egy része idegenkedik ezek rendszeres használatától. Az idegenkedés magyarázatoként egyesek azt hozzák fel, hogy a berendezésekkel nem lehet teljesíteni a szakmáinkat. Ennek cáfolata az a tény, hogy az üzem legjobb csapatai évek óta ezekkel az előtolókkal hozzák ki magasabb termelési eredményeket.

A versenyfeltételek szerint minden csapat a saját munkahelyén végzi el a megszabott fúrás feladatot oly módon, hogy a körletvezető és az üzemvezetés képviselője naponta sorsolással dönti el, hogy melyik csapaton végeznek időmérést, s a csapat erről csak akkor értesül, amikor a versenybizottság a munkahelyre megy. A mérési eredményeket a csapatokkal csak hóvégi értekeléskor közlik.

A tárgyában elvégzett mérések alapján legjobbnak bizonyult első három csapaton minden körletben még egy mérést végeznek, melynek időpontjáról a csapatot szintén nem értesítik előre. Ez a mérési eredmény már az üzemi helyezett dönti el.

Miért ilyen szigorúak a versenyfeltételek? Az üzemvezetés azt szeretné elérni, hogy a csapatok gondoskodjanak a szerszámok megfelelő állapotban tartásáról, és az előtolók folyamatosan dolgozzanak, ne csak az időmérések alkalmával. Szeretnénk azt is megértetni dolgozóinkkal, hogy a berendezés állandó használata elsősorban saját érdekük.

A körletversenyben a győztes csapat tagjai 1500 forintot, második helyezettek tagjai 1000 forintot, a harmadik helyezettek 500 forintot kapnak fejteknént, míg az üzemi szintű helyezés dupla összegű jutalmat jelent.

A közelmúltban értékeltek üzemünkben az előző havi teljesítményeket. A versenyben az összes csapat több mint egyharmada vett részt. A szeptemberi fejtési győztes a 24-es csapat 800-as szakja, második helyezett az 50-es csapat 800-as szakja, míg harmadik helyen a 64-es csapat 700-as szakja végzett.

A feltöréshajtó csapatok közül első helyen a 21-es csapat, második a 25-ös, harmadik a 36-os csapat.

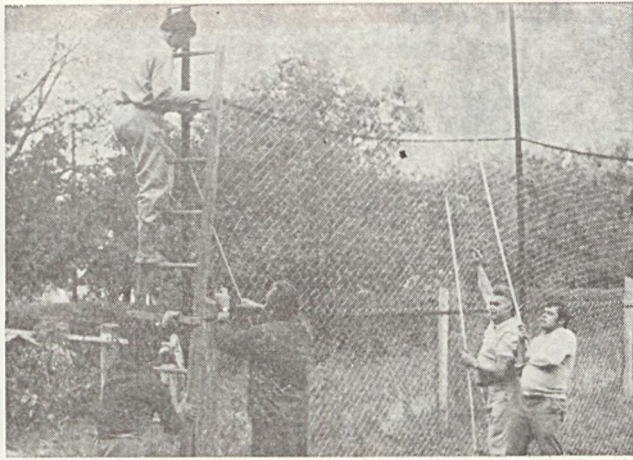
A verseny további folytatódik és havonta értékelik. Remélhetőleg eléri azt a célt, amire az üzemvezetés meghirdette.

Herendi István

Forintban ki sem fejezhető érték

Mozgalmas

nap Csertőn

Kapcsolattartás, segítség már 12 év óta

Mire a csertői gyermekotthon lakói felébredtek már javában folyt az élénk, szervezett munka mindenhol az intézet parkjában.

Az EDÜ dr. Münnich Ferenc szocialista brigád szervezésében a III. üzemegeység további két brigádjának — a Steinmetz és az Asztalos János — részvételével szabadszombati munkanapot tartottak Csertőn. A 28 dolgozó felújította, kijavította a csúszdákat, hintákat, futballkapukat, kerítésfontot, valamint a Bikali Állami Gazdaság dolgozóival együtt (akik szintén patronáltak) öreg, életveszélyessé vált fák kivágását és bozótirtását végezték.

Böngyik Péter szervező-

tól megtudtam, hogy ezeket a munkákat a Münich-brigád rendszeresen, minden évben elvégzi, hiszen az intézet ilyen, úgy mond „kis kaliberű”, de sok szakmát átfogó javítások elvégzésére egyszerűen nem kap embert. Az üzemegeységnek összességében ez mintegy 1000 óra társadalmi munkát jelent évente, melynek értéke forintban ki sem fejezhető. A patronálás 12 éve fennáll és azóta rendszeres.

A gyermekeknek segíteni akaró dolgozók kiszállításhoz az üzem minden esetben segítséget nyújt.

Reméljük még sok-sok évet megér ez a nagyon komoly és hasznos patronálási tevékenység.

Keller Gábor

Élet a szocialista brigádklubban

Ebben az évben fellelődt a Ságvári Endre Művelődési Ház által szerve-

Hordozható színpad

Négy ember két óra alatt...

A Bányásznap Randevű '80 rendezvényein láthatuk először a Ságvári Endre Művelődési Ház hordozható színpadát. Szombaton még a Ho Si Minh parkban, vasárnap már a Barbakánnál állt. A két nap során változatos műsorok, rendezvények színtere volt. A bányásznap elmúlt, de a színpad nem marad „munka” nélkül. Erről beszélgettünk Zsikó Jánossal, a Ságvári Endre

Művelődési Ház igazgató-helyettesével.

— Milyen céllal vásárolták a hordozható színpadot?

— Ismeretes, hogy vállalatunk dolgozói közül sokan vidéken, kis községekben élnek, ahol nincs művelődési ház. Tartalmas szórakozásra és a szabad idő kulturált, hasznos eltöltésére ezeken a helyeken kevesebb lehetőség nyílik. A hordozható színpaddal ellátogathatunk az ilyen falvakba is és ott adhatunk műsort, ahol eddig minderre nem volt mód.

— Milyen műsorokkal keresik majd fel ezeket a községeket?

— A Ságvári Endre Művelődési Ház és a város amatőr együttese adnak majd színes hétfői műsorokat. Olyan programokat tervezünk, amelyek éppúgy szolgálják a közművelődést, mint a szórakozást. A hordozható színpadnak azonban van még más funkciója is. Adott esetben a Ságvári Endre Művelődési Ház színháztermében is használjuk. Megnövelhetjük vele a színpad játékerét is. A Pisti a vérzivatarban című darab előadásain alkalmazzuk először előszínpadként és nagyon jól bevált. A legnagyobb erénye, hogy rendkívül gyorsan — négy ember két óra alatt — felállítható.

— Mennyibe került?

— Maga a színpad 120 ezer forintot ér. Rövidesen megkapjuk hozzá az ugyan- csak hordozható akusztikai és világító berendezést, amelyek a színházterem meglévő technikai berendezéseinek kiegészítését is szolgálják. A teljes felszerelés értéke meghaladja a 200 ezer forintot. Ezt az összeget a Kulturális Minisztérium biztosította — mondotta Zsikó János.

N. G.

„Hagyományteremtés”

Évek óta immár hagyománynak számít a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem 5—6 rendezvényét vállalt évente, melyek az utóbbi időben nagyon jól sikerültek. Különösen tetszett a klubtagoknak Várhegyi István, üzemünk dolgozója által 1980. október 2-án tartott színes diaválás előadás, amelyben a „Mocsári arabok” életét mutatta be, igen szép, logikusan összeállított élményszerű előadásában. A mai ember számára szinte elképzelhetetlennek tűnik, hogy a világon még ma is sokan milyen primitív körülmények között élnek. Nád-kunyhó az állandó lakásuk, a vízből csak annyit a szárazföld, hogy fedél kerüljön az emberek feje fölé. A gyermekek már 10—12 éves korukban kereső foglalkozást folytatnak.

Az előadás után még nagyon sok kérdést tettünk fel barátunknak, melyekre kielégítő választ is kaptunk. Várhegyi István az üzemünkben gyártott nukleáris műszerek külföldön történő bemutatása során sokat utazik és fényképez. Csodálatos színes diákat készít, melyeket kiválóan, zenel aláfestés közepe, saját élményeivel fűszerezve adja elő a hallgatóknak.

Nagy Géza

Üdülés az NDK-ban 1981-ben

Még tartott az üdülési utó-szezon, amikor szeptember utolsó napjaiban az NDK Wis-mut testvérvállalat szakszervezeti elnökségének elnökhelyettese Walter Slesachek és dr. Roland Oeser üzemi szb-elnök az 1981. évi cseréüdtetés szerződésének megkötésére vállalatunkhoz érkezett. Tizen-nyolc évvel ezelőtt kötött elő-ször szerződést a két vállalat, azóta több mint ezer uránbányász üdült az NDK-ban és gyananynyi német vendéget fo-adtak a mi üdülőnk is. A két vállalat képviselői évente a szer-ződés felújításakor tájékoztat-ják egymást a hazatérő üdül-ők jó és rossz észrevételeiről és ezek figyelembevételével kötik meg a jövő évi szerző-dést.

1981-ben hét csoport, 220 pi-henni vágyó dolgozónk utaz-hat az NDK-ba. A Tübingial-hegység térségében a festői Elster-völgyben fekszik Berga (Elster) jól felszerelt üdülője. Klub, olvasó- és tévéterem, szauna és könyvtár, tekepá-ya és kisebb sportlétesítmé-nyek állnak az üdülők rendelkezésére. Berga (Elster) környéke, a textil-, bőr- és cipő-áparáról híres Weiden, a 600 éves kis erdei városka Ziegen-rück is számtalan érdekes lát-nivalót nyújt a kirándulók-nak.

Enyhe klímája és kellemes, védett fekvése miatt több mint 700 esztendeje igen kedvelt üdülőhely és a légzőszervi megbetegedések gyógyhelye Bad-Blankenburg. Zöldövezet-el, természeti szépségekben gazdag környéke miatt ked-velt úticél. Klub, tévé, billár-d-és asztalitenisz-termek, könyvtár, szauna és egy kis vendéglő található az üdül-őn. Dreßdában, Karl-Marx-Stadtba és Gerába nagyon jó a vasúti összeköttetés.

A Bad-Blankenburgból ki-ágazó, a Schwarza folyó völ-gyében vezető út a legromán-tikusabbak egyike a tübingi-al-erdőben. A vidék üdül-őközpontját Schwarzburgot dol-gozóink is jól ismerik már. A Schlossberg lábánál a folyó mindkét partján elterülő köz-bégs felső részében helyezked-nek el a közkedvelt üdülők. Felszerelése, vasúti összeköt-tetése szintén jó. A Schwarza-völgyének ez a szakasza ter-mészeti védelmi terület.

Az ország legmagasabb he-gyének, az 1214 méter magas Fichtelbergnek a lábánál fek-zik Oberwiesenthal, melynek üdülőjét az elmúlt években ta-arozták. Többen érdeklődtek már iránta, ez év novemberét-ől megszépült formában ismét üzemel. Magaslati gyógyüdül-őhely, mely úszmedencével, szaunával, téli és nyári sport-lehetőségekkel kellemes üd-ülést ígér.

A tübingi-erdő legszebb üdülőterületeként emlegetik Tabarزت, a 400 méter magas-ban, hegyek közé ágyazott kis falut. Közélemben található a tübingi-erdő legvonzóbb ki-rándulóhelye, Inselsberg. Autóbusszal könnyen megköze-líthető Weimar, Buchenwald, Wartburg.

A „Kelet-tenger gyöngyszem-eként” nevezett Zinnowitzot sokan ismerik már. A 4500 la-kosú Usedom szigetén a nyári hónapokban 30 000 üdülő ven-dég is van egyidőben, ami gyakran fennakadást okoz a kiszolgálásban és a vásárlás-nál. A strandfürdő szép idő-ben nagyon jó, habár a 16-18 fokos vízzel kevesen próbál-koznak. A 3500 nézőt befogadó szabadtéri színpadon naponta van szórakoztató műsor. Rossz időben sportolni lehet, de ez-el a lehetőséggel nem nagyon élnek dolgozóink.

A nyári üdülésre gondolni, készülni már a téli hónapok-ban is lehet, sőt kell. Ezért ismertettük néhány sorban azokat az NDK üdülőhelyeket, ahová 1981-ben utazni lehet-degen országokat, embereket megismerni hallatlanul érde-kes dolog. Egyre többen in-dulnak nyaranta ilyen felfe-dező útra és térnek haza gaz-dag emlékekkel.

Dr. Roisz Andrásné

Művelődjünk, szórakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház novemberi programjából
5-én 18 órakor: Brazília, Vár-hegyi István diáképes ütbe-számolója. (Magányosok klub-ja.)

10-én 19 órakor: A Magyar Néphadsereg Központi Mű-vészegyetésének Színháza be-mutatja Csehov három egyfel-menűsát: A dohányszás ártal-masságáról—A medve—Leány-kérés. Rendezte Besztercel Pál. Belépődíj: 20 forint.

Hétfő esték a Ságváriban
13-án 18 órakor: A vállalat jövő évi központi tervét. Előadó: Tóka Jenő, a MÉV vezérigazgatója. Munkásakadé-mia.

13-án 17 órakor: A törökök Pécsét. Előadó: Regöly Zsolt középiskolai tanár (Szocialista brigád klubest, EDÜ).

Omega Fan Klub: 14-én 17 órakor: A nyári Omega-tur-néról. Zenés élménybeszámoló dia- és filmvetítéssel.

Ízfűségi filmklub: 4-én 17 órakor: Szép lányok ne sír-jatok.

Ízfűségi klub: Minden hét-főn és csütörtökön a Pince-klubban 17,30-tól játékok, be-szélgetés, zene.

Kiállítás a Stúdió Galériában
3-17-ig: 30 év. Fotókiállítás a bányászat múltjáról és jele-néről.
11-16-ig: Szanthoffer Imre SZOT-díjas grafikusművész ki-állítás a Központ nagytermé-ben.

A kiállítások minden nap 9-21 óráig tartanak nyitva.

Ságvári Filmszínház

1-én és 2-án: Vadállatok a fedélzeten, és Picasso kaland-ja.

4-én: Szép lányok ne sír-jatok.

5-én: Bátor ember és A bur-zsoázia diszkredit bája.

6-án, 9-én: Fekete fűlű fehér Blm I-II, és A magas szőke férfi visszatér.

12-én: Tűzharc.

14-én: Severino.

15-én: Luxustutajon és Ki őli meg Európa nagy konyhafő-nőiket.

Igazodni az igényekhez

Csaknem két éve már, hogy megszületett a „Hétfő esték” gondolata. Koncertek, színházi előadások, szórakoztató műsorok egész sorát láhattuk már azóta a Ságvári Endre Művelődési Házban. Az eddigi tapasztalatokról a népszerű programok jövőjéről beszélgettünk Zsikó Jánossal, a művelődési ház igaz-gatóhelyettesével.

— A hétfői időpontot csupán a „tévémentesség” indokolta?

— Kétségtelen, hogy az adásszüneti nap is közre-játszott abban, hogy a programsorozatot hétfőre időzítettük, de ezt techni-kai természetű problémák is indokolták. Szerdán, szombaton és vasárnap a Ságvári mozi üzemel, ked-den és csütörtökön más jellegű rendezvények van-nak. A hétfői időpont sze-rencsés is, meg nem is. Szerencsés, mert tévémen-tés nap, ugyanakkor az ok-tatások és továbbképzések is általában a hét elején vannak. Ennek ellenére a sorozat hírnevet szerzett magának. Sokan megsze-rették és a látogatottság-gal is elégedettek lehet-tünk.

— Milyen elvek alapján választják ki a programo-kat?

— Elsősorban a közön-ség igényeihez igazodunk.

Általában 2—3 hónapr előre tervezünk. Ma már könnyebb helyzetben va-gyunk, mint a sorozat in-dulásakor, hiszen két év alatt felmértük a lehetősé-geket, jó kapcsolatokat ala-kítottunk ki művészekkel, együttesekkel, akik ma már szívesen jönnek hoz-zánk. A hivatásos művé-szek és együttesek mellett a jövőben lehetőséget adunk a Pécsét működő amatőr csoportoknak a szereplésre. Hogy a közön-ség igényli ezt, arra egy példa: tizenöt alkalommal játszottuk Örkény István: Pisti a vérzivatarban cí-mű színművét.

— A Hétfő esték a Ság-váriban programsorozat si-keres kezdeményezésnek bizonyult. Hogyan látja a jövőt?

— A jövőben még ru-galmasabban alkalmazko-dunk a közönség igényei-hez. Egy-egy nagyszerű programot többször is mű-sorra tűzünk. Ehhez per-sze az kell, hogy visszajel-zést is kapjunk mi tetszett, és mi nem. Örömmel ta-paszaljuk, hogy a Hétfő estéken egyre több vállala-ti dolgozóval találkozha-tunk. Ez jórészt az üzemi közönség szervezők munká-ját dicséri — mondta Zsi-kó János.

Nógrádi Gábor

Megváltozott munkaképességű dolgozók

Rehabilitáltak

A vállalat jogügyi osztályának munkája az általános jogi tevékenység — telekkönyv, kisajátítás —, bal-eseti kártérítés és rehabilitáció szerint csoportosítható. E témakörökön belül az osztály tevékenysége sokrétű, szerteágazó.

A társadalompolitikai célkitűzések, a gazdasági fejlődés üteme, a munkaerőhelyzet, az egyéni vállalati és népgazdasági érdekek összhangja ma már egyaránt igényli, hogy a csökkent munkaképességű társadalmi beilleszkedése, a hatékony foglalkozási rehabilitáció alapuljon. Az érintett dolgozókat vállalatunkon belül történő elhelyezése csak részben oldható meg, hiszen jelenleg több mint 1000 megváltozott munkaképességű dolgozóval számolhatunk. Egyre nő azoknak a száma, akik orvosi felülvizsgálatukat kérik, s ezáltal növekedhet a rehabilitációra várók száma.

A megváltozott munkaképességű dolgozók helyzetét — kezdi beszélgetésünket dr. Marton István osztályvezető, jogtanácsos — mindenkor a hatályos jogszabályi előírások szerint rendezzük. Ennek megfelelően minden egyes üzemenkben van rehabilitációs bizottság, akik úgymond házon belül intézkednek, s csupán akkor adják át a vállalat központjában működő rehabilitációs bizottságnak az elhelyezésre váró igényt, ha más üzem vagy vállalat segítségével szükséges. A növekvő létszám azonban egyre súlyosabb munkaerő-gazdálkodási gondot jelent, mert a kisebb mértékű munkaképesség csökkenés esetén is egyesek számukra csupán a legmegfelelőbb, állandó délelőtti munkakört hajlandók elfogadni.

— *Nincsen jogszabály a gondok méltányos enyhítésére?*

— Kezdetben csak az 1967-ben kiadott alaprendelet szabályozta a csökkent munkaképességűek ügyeinek rendezését. Az idő múlásával, az esetek számának növekedésével, a felmerült problémák sokrétűsége következtében a kiegészítő rendeletek száma szaporodott, s ma már elmondható, hogy a rehabilitáció a jognak egy szerteágazó területe. Ennek következtében sok kiskapu született és ez problémát okoz. Egy példát említek: legutóbb az egyik bányauzemben nem találtak a három műszak miatt olyan rehabilitálásra váró dolgozót, aki elvállalta volna a csillemérő operátori munkakört. Ezen a helyzeten csak akkor lehetne változtatni, ha olyan új jogszabály születne, mely a dolgozókat anyagilag is érdekeltté tenné munkaerőjük célszerű hasznosításában.

— *A megváltozott munkaképességű dolgozók vállalatunkon belüli elhelyezése köztudottan egyre nehezebb feladatot jelent. Miként állunk a vállalatunkon kívüli foglalkoztatással?*

— A tanácsi hatáskörbe utalás eszközével eddig is csak a legszükségesebb esetekben éltünk. Ezután sem kívánjuk kizárólag ezt a lehetőséget alkalmazni, már azért sem, mert tudatában vagyunk annak, hogy az érintett dolgozók minden eszközt megragadnak ahhoz, hogy erre ne kerüljön sor. A vállalati rehabilitációs bizottság álláspontja is az, hogy a vállalatunkon kívüli elhelyezést, ha lehet, el kell kerülni, azokkal a megváltozott munkaképességű dolgozókkal kapcsolatban, akik több mint húsz éve vállalatunk alkalmazásában állnak, és néhány éven belül elérik a nyugdíjkorhatárt.

— *Gond a jobb kézben, emberi méltányosság a bal kézben. Mit lehet ilyenkor mégis tenni?*

— A problémák az illetékes szervek előtt ismeretek, javaslat is készült a megoldásukra. A megnyugtató rendezés azonban még várat magára. A fennálló problémák ismeretében, az adott lehetőségek keretein belül a vállalati rehabilitációs bizottság és a jogügyi önálló osztály továbbra is azon munkálkodik, hogy a vállalat rehabilitációs tevékenysége tovább fejlődjön.

— *A jelenlegi körülmények között csak meggyőző és felvilágosító munkával, kellő határozottsággal lehet elérni, hogy minden csökkent munkaképességű dolgozó felismerje valóságos érdekeit. Azt, hogy szociális biztonságának növelése, helyzetének javítása, csak akkor valósulhat meg, ha rehabilitációja nem csak az anyagi biztonságot jelenti számára, hanem ennél sokkal többet: a teljes értékű társadalmi beilleszkedést — összegezte a beszélgetést dr. Marton István.*

Veress Tamás

A jobb KISZ-munkáért

A IV. sz. bányauzem kiaknázatlan lehetőségeiről. Solty László üzemi vezető vezetősége ez évben is megrendezte a KISZ-aktivisták továbbképző táborát. A magyarherotelendi pihenőtelepen szeptember 19—21-én 40 fiatal jött össze, hogy gyarapítsa tudását. A gazdag program tette mozgalmassá a háromnapos rendezvényt. Előadást hallgattak a tömegszervezetek pártirányításáról Bus Jánostól, az üzem pb. szervezőtitkáráról. Srenk Attila, a vállalati KISZ-bizottság titkára az agitációs és propaganda tevékenység tapasztalatairól s az elkövetkező feladatokról tartott előadást. A fiatalok tájékozódhattak Tőke Gyula üzemi versenytitkártól az egyéni és kollektív versenymozgalmak hasznosságáról és az ebben rejlő még

Nagy érdeklődés kísérte Deák Lászlónak, az MSZMP KB tagjának előadását a XII. pártkongresszus határozataiból adódó ifjúságpolitikai kérdésekről. Az előadások után főrum következett, melyen aktuális bel- és külpolitikai kérdések szerepeltek túlnyomórészt.

A munka mellett játékos sportvetélkedők tették hangulatossá a továbbképzést. Most már az aktivisták a sor, hogy a hétköznapi munkájuk során kamatoztathassák a továbbképzésen hallottakat.

Hunyadi Tibor

„Belépés csak tornacipőben”

Olimpiai vetélkedő

1980. október 3-án a Megyei Ifjúsági Napok keretében belül bonyolította le vállalatunk KISZ-bizottsága az immár hagyományossá vált „Belépés csak tornacipőben” játékos sportvetélkedő elméleti részét.

Vállalatunk üzemében kívül önálló csapatot alkotva vett részt a MÉV Ifjú Gárda szakasza is a vetélkedőben. A résztvevő csapatok magukkal hozták a gyakorlati versenyen már korábban elért eredményeiket. Így a IV. sz. bányauzem öt pont előnnyel indult a tavalyi bajnok Szolgáltató, valamint a második helyezett III. sz. bányauzem csapata előtt. A verseny témája az olimpiai története volt.

Idén az elméleti vetélkedő némi meglepetésre, a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem fiataljai-

nak magabiztos győzelmét hozta.

A Szolgáltató üzem fiataljai bebizonyították, hogy nemcsak gyakorlatban, hanem elméletben is otthon vannak a sport terén. A harmadik helyért kialakult holtversenyt a Kutató-mélyfúró és a Központ csapata között az ügyesebb versenyző döntötte el az előbbi javára.

Az összetettben, így a két verseny után ismét a Szolgáltató üzem fiataljai győzedelmeskedtek, másodszor is elnyerve a KISZ-bizottság vándorkupáját. Amennyiben jövőre is ok lesznek a verseny győztesei, véglegesen bírtokba vehetik a vándorszerleget.

Reméljük, hogy ebbe a versenybe vállalatunk többi üzeme is bekapcsolódik, növelve ezzel az esélyesek számát.

Bodács Etele

Szakszervezeti jogsegélyszolgálat a IV. sz. bányauzemben

A jogsegélyszolgálat tevékenységéről beszélgettem a IV. sz. bányauzem jogsegélyszolgálatának vezetőjével, Schmidt Józseffel.

— *Milyen körülmények között jött létre a MÉV IV. sz. bányauzeménél a jogsegélyszolgálat?*

— 1975. január 1-től kísérleti jelleggel megszervezték 50 nagy iparvállalatnál — köztük üzemünkénél is — a jogsegélyszolgálatot. Az összegyűlt tapasztalatok alapján a SZOT elnöksége 1976-ban irányelvet adott ki a szakszervezeti jogsegélyszolgálat megszervezésére és működésére. Ennek megfelelően 1977. január 1-től minden vállalatnál — természetesen nálunk is — működik.

— *Mi a jogsegélyszolgálat jelentősége, célja és feladata?*

— Bevezetését és intézményessé tételét két fontos társadalmi-gazdasági és politikai feladat tette szükségessé. Az egyik a munkaszótály helyzetének további javítása, a másik a munkaidőcsökkentése. A szolgálat rendelkezése az, hogy a dolgozók munkahelyükön kapjanak felvilágosítást, tanácsot, jogi segítséget és képviselőt ügyesbajos dolgokra. A jogsegélyszolgálat igénybevétele a dolgozók elkerülhetik ügyeik indokolatlan elhúzódsát, tájékozatlanságból fakadó szükségleten utánjárásokat. A szolgálat a hatóságok munkáját is csökkenti, mivel az ügyek megfelelő előkészítés után gyorsabban elbíráltatók.

— *Az egyéni érdekvédelem fokozottabb megvalósulása miatt a dolgozók érzelmiileg is jobban kötődnek a szakszervezeti mozgalomhoz, mivel az egyén személyes gondjaival való törődés elszakíthatatlan szálakat sző a mozgalom és a dolgozó között.*

— *Hogyan dolgozik a jogsegélyszolgálat, milyen problémákkal és mikor fordulhatnak a dolgozók a szolgálat-hoz?*

— *A jogsegélyszolgálat az üzemi szakszervezeti bizottság irányítása és ellenőrzése alatt dolgozik és neki tartozik felelősséggel. A szolgálatot három fő dr. Győrkö Antal, Németh István és Jómagam látjuk el. Igen sok segítséget jelent Szemlics Teréz gépiról tevékenysége, amit itt is szeretnék kihangsúlyozni. A bizottság tagjai munkanapokon folyamatosan fogadják a panaszos ügyfeleket.*

— *A szolgálat tevékenységének alapvető feladata a jogvitás kérdésekben hozzájáruló dolgozók felvilágosítása*

és jogi tanácsban részesítése. A felvilágosítás és tanácsadás valamennyi dolgozó ügyében kötelező számunkra, ami munkánk mintegy felét jelenti. A szolgálat munkájának másik felét beadványok szerkesztése foglalja le. Néhány ügy kapcsán személyesen is eljárunk a vállalaton belül, vagy az államigazgatási szerveknél.

— *A jogsegélyszolgálat a munkaviszonyt érintő és társadalombiztosítási ügyekben az ügyfél jogi képviselőjét is elváltatja. A jogi képviselőt elváltatásához elegendő annak valószínűsége, hogy a dolgozóval szemben jogsértés, illetve méltánytalanság történt. A jogsegélyszolgálat a képviselőt a dolgozóknak a szakszervezeti bizottsághoz eljuttatott meghatalmazása alapján látja el.*

— *A legtöbb munkaügyi vitával kapcsolatos eset házon belül egyeztető tárgyalás útján rendezhető?*

— *A vagyoni ügyek intézése általában nem feladata a jogsegélyszolgálatnak, csak akkor működik közre, ha a dolgozó személyi körülményei és a szerződés tárgya ezt indokoltá teszik.*

— *Kik jogosultak a jogsegélyszolgálat segítségének igénybevételére?*

— *A szolgálat segítségét a vállalat minden dolgozója igénybe veheti, függetlenül attól, hogy szakszervezeti tag vagy sem. Ugyancsak segítünk a nyugdíjasoknak, volt dolgozóink özvegyeinek és árvaiknak, valamint ipari tanulóknak. A MÉV IV. sz. bányauzeménél a jogsegélyszolgálat évente több mint 100 ügyet foglalkozik, ami a napi munka mellett nem kis feladatot jelent.*

— *Milyen további segítséget és támogatást igényelnek a jogsegélyszolgálat még eredményesebb munkája érdekében?*

— *Szorosabb és jobb kapcsolatot kellene kialakítani a tanácsai szervekkel. Nyomatványokat, úrlapokat várunk tőlük, ami jelentős időmegtakarítást jelentene számunkra is. Másrészt jó lenne, ha a szakszervezet megvásárolná és rendelkezésünkre bocsátaná a megjelenő jogi kiadványokat.*

— *Kicsit sok a jogsegélyszolgálatkal kapcsolatos adminisztráció, egy ügyet hat helyen kell bevezetni és nyilvántartani. Bizunk abban, hogy ezek a problémák mielőbb megoldódnak és a szakszervezeti érdekvédelem ezen jelentős intézménye, a dolgozók közmegelegedésére további hasznos és eredményes munkát végez.*

Dr. Góbl János

Gyöngy üdítő autósverseny

Második alkalommal rendezte meg a Mecseki Ércbányászati Vállalat KISZ-bizottsága és a Szolgáltató üzem KISZ-szervezete a Gyöngy Üdítő Autós Ügyességi Versenyét. A rendezvényen nemcsak a vállalat fiataljai, hanem a Volán és a Rendőrség versenyzői is részt vettek. A csaknem negyven gépkocsival induló négy kategóriában indultak. A különböző akadályokkal nehezített pályán igen szoros szintidőket futottak a versenyzők.

Az időjárás is kegyes volt a rendezvény résztvevőire, hiszen a napok óta tartó rossz időt derűs napsütés váltotta fel. A KISZ-bizottság akcióprogramjába is beépített autós ügyességi verseny túlkörül azt az igényt, hogy azoknak a fiataloknak is biztosítsunk

versenyzési lehetőséget akik személygépkocsival rendelkeznek.

A lebonyolításnál a rendőrség, a Közlekedés-biztonsági Tanács, a Volán 12. sz. Vállalat nyújtott segítséget a MÉV Szolgáltató üzem kiszerveinek. A szellemi igénybevétel a személygépkocsi vezetői KRESZ totó, valamint a defenzív vezetésről szóló teszt jelentette. A Gyöngy Üdítő kupán az alábbi eredmények születtek.

I. kategóriában: 1. Czink Tibor TKSzöv, 2. Gulyás Imre Pécsi Volán, 3. Balogh László MÉV.

II. kategóriában: 1. Mang Ferenc Rendőrség, 2. Nagy Zsombor MÉV, 3. Deverdics József MÉV.

III. kategóriában: 1. Kál-mándy Pap László AFIT, 2. Siklósi Béla MÉV.

IV. kategória: 1. Weidinger

János MÉV, 2. Fodor Dezső Rendőrség.

Abszolút I. helyezett Czink Tibor TKSzöv.

romi István (MÉV) nyerte meg. II. helyezett: Hegedűs János (MÉV), III. Császár Árpád (MÉV), IV. helyezett: Dankó Károly (MÉV) lett.

Sport

Asztalitenisz, sakk

Megkezdődtek a teremkupa-bajnokságok.

Újra benépesültek a játéktérmeink, a hosszan tartó szünet után megkezdődött a csapatok pontszerzése. Elsőként az asztaliteniszek álltak asztalhoz. Harminc együttes három csoportban játssza bajnoki mérkőzéseit hétről hétre a munkásszálló termében.

Az első csoportban továbbra is a Központ vezet, a PMSC együttese két pont hátránnyal követi őket. A többiek eléggé leszakadtva figyelik a két vetélytárs küzdelmét a bajnoki címért. A „B”-ben nincs változás, továbbra is a kutatók állnak az élen, a női mezőnyben is hullámentes a bajnokság, a mélyfűrészek vezetnek. Az őszi fordulók izgal-

máról, eseményeiről keveset hallani, a két fordulónak a papírforma érvényesült.

Kiegyenlített játékról számolhatunk be a sakkokozók részéről is. Az első játéknapi után az esélyesek győztek, az élmezőnyben változás nem történt. Ugyanez a helyzet az egyéni küzdelmekben is, Solti (ÉDÜ) biztosan tartja vezető helyét Szabó (IV. üzem) és Elek (II. üzem) előtt.

Csapatban az ÉDÜ előnye továbbra is egy pont a második helyezett II. üzem ellen.

Úgy látszik a csapatok későbbre tartogatják az igazi meglepetéseket, váratlan fordulatokat.

Kovács M.

Labdarúgás

Köszöntjük a bajnok III. üzem labdarúgóit

A bajnokság befejezése évek óta határt jelent a csapatok életében, ilyenkor készítek el a belső „mérleget”, vizsgálják egész évi szereplésüket. Ki elégedett, s ki nem, azt jobbra az együttesek táblázatán elfoglalt helyezése határozza meg.

Két fordulóval a bajnokság befejezése előtt a III-as üzem csapata már mint bajnok lépett pályára a nagy rivális Kutató-mélyfűrő ellen. Helyezést illetően nem volt tétje a mérkőzésnek, de annál inkább a presztizs kérdésnek, hiszen a jelen és múlt évi bajnokok találkoztak. A kérdés az volt, kinek sikerül a másikat megállítani győzelmi sorozatában?

Nos, a kutatók győztek, de vereség ide, vereség oda a III-as üzemiek 6 évi szünet után ünnepelethettek, egész évben eredményes játékaik alapján.

Korántsem volt ilyen rózsás a hangulat a kutatók körében, a győzelmük legfeljebb szépségtapaszt jelentett az elvesztett bajnoki cím felett.

Vitatható, hogy melyik elvesztett mérkőzésen szünetelt az aranyérem. Egy biztos, a ritka sikorsorozatuk ezzel véget ért, a háromszori győzelem után nem sikerült a ráadás. Az ezüstérem fénye ugyan halványabban csillog, de rajtuk múlik, ha meg az ellenfeleken is – hogy jövőre fényesebbé váljon...

Újra bravúr! ez jellemző a Szolgáltató „B” együttesére az egész évi teljesítményük alapján. Egy csapat, amely betört a legjobbak versengésébe, zavart okozva a „felsőház” vezetésében, nem sok hiányzott, hogy meglepetéssel szolgáljon a bajnokság végére. Tavasszal még az első helyen álltak, ősszel váratlan kislátsákkal felhozták üldözőiket és mivel a rangadó mérkőzéseken rendre alulmaradtak, a végén ugyancsak kapaszkodniuk kellett, hogy a dobogón maradjanak. Sikerült,

és ez újonc együttestől nagy siker!

A IV-es üzem labdarúgója a hajrában elfáradtak, nem bírták a tétmérkőzések iramát, légtörést, talán a nagy erőlködés, a mindenáron való győzelem megszerzése néha hátrányukra szólt. Néha-néha ugyan meg-megcsillant a lehetőség a bajnoki címért való versenyfutásban, de elképesztő vereségek miatt még a dobogóról is lekerültek. A csapat többre hivatott tudása, játéktudása révén méltó ellenfele lehet a legjobbaknak is, jövőre bizonyíthat...

Eleinte bukdácsolva, majd egyre fokozatosan jött fel az Anyagosztály csapata. Az ötödik helyük sikeresnek mondható, kár, hogy később eszméltek, bár a pontkülönbség ellentmond, de játékaik révén többre képesek.

Szinte ugyanez mondható el a II-es üzem labdarúgóiról is, akik kezdetben nem találtak magukra a pályán, már-már „pofozógnak” tűntek, amikor „megrázták” magukat és kezdtek törleszteni a sok vereségért. A korábbi szereplésükhöz képest csalódást okoztak.

Kevés jót mondhat el magáról a Szolgáltató „A” együttese, no elsősorban nem a játékról, hanem a sportszerűségéről. A távolmaradás mellett több esetben bizonytalanná vált a csapat létszáma. Így nem csoda, ha csak a létszám mellett elmaradt az eredményesség. Ha ezeket a hibákat felszámolják, sorra kerülhetnek klubtársuk mellé.

A 8–12. helyezettekről a lapunk következő számában írunk.

1980. évi bajnokság végeredménye

1. III. Üzem	22	18	2	2	89-35	38
2. Kutató-mélyfűrő	22	17	3	2	93-25	37
3. Szolgáltató „B”	22	16	3	3	65-32	35
4. IV. Üzem	22	16	2	4	87-35	34
5. Anyagosztály	22	9	2	11	82-63	20
6. II. Üzem	22	9	1	12	39-61	19
7. Szolgáltató „A”	22	7	3	12	60-69	17
8. EDÜ	22	7	3	12	33-65	17
9. Építők	22	6	2	14	62-87	11
10. Kís-kut.	22	3	3	16	23-65	9
11. PMSC	törölve					
12. Klub	törölve					

Kovács Miklós

Befejeződött a lövészverseny

A Kutató-mélyfűrő üzem MHSZ lövészklubja október 6-7-8-án rendezte meg a Bányász Honvédelmi Kupa lövészverseny 5., befejező fordulóját. Eredmények:

Női kispuska, csapat: 1. Kutató-mélyfűrő üzem 480 kör, 2. IV. sz. bányauzem 467 kör, 3. Ercdúsító üzem 464 kör, 4. Szolgáltató üzem 456 kör, 5. II. sz. bányauzem 298 kör. Vendégként meghívott a Palyolat csapata. Egyéniben: 1. Nagy Larisza Kutató-mélyfűrő üzem 168 kör, 2. Osztrogoncz Istvánné Kutató-mélyfűrő üzem 167 kör, 3. Jozipovics Károlyné Szolgáltató üzem 165 kör. Férfi kispuska csapat: 1. III. sz. bányauzem 505 kör, 2. II. sz. bányauzem 502 kör, 3. Ercdúsító üzem 492 kör, 4. Kísérleti kutatási üzem 469 kör, 5. Kutató-mélyfűrő üzem 452 kör, 6. Szolgáltató üzem 449 kör, 7. MEZŐGÉP Cserkút 449 kör, 8. IV. sz. bányauzem 325 kör. Egyéniben: 1. Szigeti József EDÜ 179 kör, 2. Király György III. sz. bányauzem 176 kör, 3. Dömötör Ferenc II. sz. bányauzem 175 kör. Pisztoly csapat: 1. Ercdúsító üzem 537 kör, 2. III. sz. bányauzem 524 kör, 3. Kutató-

mélyfűrő üzem 475 kör, 4. II. sz. bányauzem 469 kör, 5. MEZŐGÉP Cserkút 418 kör, 6. Szolgáltató üzem 323 kör. Egyéniben: 1. Sáfrány István EDÜ 183 kör, 2. Tari Imre EDÜ 181 kör, 3. Kovács János III. sz. bányauzem 180 kör. Az összesített 1-5 forduló alapján női kispuska csapatban: 1. Szolgáltató üzem 2263 kör, 2. Ercdúsító üzem 2251 kör, 3. IV. sz. bányauzem 2244 kör. Egyéniben: 1. Szemlics Teréz IV. sz. bányauzem 820 kör, 2. Jozipovics Károlyné Szolgáltató üzem 819 kör, 3. Péhl Jakabné II. sz. bányauzem 806 kör. Férfi kispuska csapat: 1. Ercdúsító üzem 2621 kör, 2. III. sz. bányauzem 2551 kör, 3. II. sz. bányauzem 2490 kör. Egyéniben: 1. Dömötör Ferenc II. sz. bányauzem 911 kör, 2. Szigeti József EDÜ 903 kör, 3. Tari Imre EDÜ 876 kör. Pisztoly csapat: 1. Ercdúsító üzem 2681 kör, 2. III. sz. bányauzem 2445 kör, 3. II. sz. bányauzem 2416 kör. Egyéniben: 1. Sáfrány István EDÜ 930 kör, 2. Tari Imre EDÜ 882 kör, 3. Molnár Gábor EDÜ 869 kör.

Varga Béla

Tíz év után...

Fizetnek a női torna résztvevői

Kellemetlen visszhangot váltott ki, hogy az 1980. október 1-től induló asszonytornán tandíjat kell fizetni a résztvevőknek. Különösen a mévesek körében vált érthetlenné e fordulat. Előzmény: A MÉV sportbizottsága 1970-ben szervezte meg először az egészséget megőrző asszonytornát a 39-es dandár úti iskolában, amely térítésmentes volt. Közben az Ércbányász SC a PMSC létrejöttével megszűnt, de nem szűnt meg a torna. A résztvevők ezt követően is ingyen részesülhettek heti 4 órás tornában. A megváltozott gazdasági körülmények a PMSC-nél is éreztették hatásukat. Előbb a gyermektorna — 1979 — majd ez évben az asszonytorna támogatását szüntette meg az egyesület vezetősége pénzhiány miatt.

A jelen: A PMSC képviselője az asszonytorna kezdetekor ismertette a tényeket a résztvevőkkel, akik nagy megdöbbenéssel vették tudomásul az „ingyenes idők” elmúlását. Mivel számukra a torna fontos, vállalták a havi 100 forint tandíjat önkéntes alapon.

Az asszonytornán való részvétel nem kötelező, mindenki a saját elhatározásából döntheti el, hogy megéri vagy nem éri meg az egészségének megóvása érdekében... Felvetődött, hogy miért 100 forint a tandíj? Azért, mert a havi kiadás — terembér és személyi bér — 2300 forint, és ezt az összeget biztosítani kell. A jelenlegi létszám ezt a kiadást fedezi.

K. M.

Öregfiúk a nemzetközi porondon

Hajdanvolt Ércbányász labdarúgók maroknyi csoportja gyűlekezett október 12-én a korareggeli órákban a Központ épülete előtt. Jogosítvány meghívásnak tettek eleget az Eszék melletti Tenje helységben, hogy a nemes ellenfél revansot vegyen a két héttel korábban Pécsen elszedett 3:2-es vereségért. A hűvös, esős idő ellenére is kiprúgtak az arcok, kinek a versenyiláztól, kinek pedig az otthon sebtében elfogyasztott „doppingszertől”. A kívülálló is láthatta, hogy a mérkőzés tétje milyen hatással van a játékosokra, mert „szótlanul és szorongva” kászálódtak fel az autóbuszra.

A határon aztán a derült égből jött a villámcsapás. Országhatárunk és forintjaink derék vigyázói egy kivétellel mindent rendben találtak. E szörös kivétel csapatunk örök-ké tréfalóköz jobbhatvédje volt. Az útlevelekről egy hamvas arcú ifjú mosolygott a kiskatonára, az autóbusz ülésén pedig a görög mitológia egyik körszakállas alakja meredt maga elé. Akár modern Zeusznak is megtenné. Lett is nagy riadalom, amikor a határőr felmutatta a piros cédulát a hátvédnek. No de nem serdülő csapatall,

hanem kemény csatákban edződött, minden hájjal megkent fiúkkal akadt össze a bajszo. Ő sem tudott komoly maradni a szakállas felé záporozó megjegyzések hallatára — tíz dínárért megborotváltak — hangzott a hátsó sorokból, és már elő is került egy olló és egyéb figarószerszám. Utjára engedte a jókedvű csapatot. Már indult az autóbusz amikor a csapat kapusa megjegyezte: „Jó hogy így történt. Képzeltétek el mi történt volna fordított esetben. Még jövő húsvétkor is

REJTVÉNY

Rejtvényünk vízsz. 1. folytatva függ. 14., 18., 20. és 30. sorában Román Roland Nobel-díjas francia író egyik mondatát közöljük a könyvről. Megfejtésül e sorokat kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1980. november 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
				U						E			E
14				15						16			
17				18			19		20		21		
22			23			24		25		26		27	
U		28				29	30		31		32		E
33	34				35			36		37		38	
39			40	41					42		43		
44			45				46			47		48	
49			50				51					52	
53	54		55		56		57				58		
59			60			61	62			63	64		
L		65			66		67	68		69			M
70	71		72			73		74	75		76		77
78		79		80			81		82			83	
84			85			86					87		
S													BB

Vízszintes: 14. Erjed. 15. Elhint. 16. Helyeslés. 17. Folyó az NSZK-ban. 18. Nyelvi egység. 19. Csavar. 21. Írórszág fegyveres szervezete. 22. Gallium. 23. Szeletelt. 25. Bizánci szentkép. 27. Holland gépkocsi jele. 28. Tarol. 29. Indulatsz. 31. Becézett női név. 33. Vadaskutya. 35. Halmaza páratlan betű. 37. Kártyalap. 39. Középen belep. 40. Zenei hangzat. 43. Pinceszag. 44. Rénium. 45. Alak. 46. Hítvány. 48. Bárium. 49. Asztácium. 50. Sár betű. 51. Össze-vissza bukott! 52. I. T. 53. Férfi és oroszlánnév. 55. Becézett Adam. 57. Község Borsodban. 58. Becézett női név. 59. Idáig. 61. Juttatna. 63. Hajt. 65. Az evőeszköz. 67. Tova. 69. Enni ad. 70. Súlyrövidítés. 72. Afrikai nép. 74. Sülyved. 77. Kicsinyítőkép. 78. Elemi részecske. 80. Szállítószlop. 82. Hajnalszín. 83. Jövendőmondó. 84. Jól vág. 86. Lengyel város. 87. Ifjúsági könyvkiadó. 88. Ragacsosabb.

12. Mennyei. 13. Svájci város. 23. Ser betű. 24. Taszító. 26. N. U. O. 28. Vannak — angolul. 32. Felfelé dús! 34. Léled. 35. H. K. M. 36. Traktor típus (névelővel). 38. Olasz kutató. 41. Bordázott szövésű kelme. 42. Fogkrémárka. 45. Számárbeszéd. 47. Ruténium. 54. Magasztos hangú költemény. 56. I. A. 58. Levelet küldött. 60. Vonatköznevmás (ford.). 62. Kötőszó. 64. E. E. L. 66. Szöglet. 68. L. M. 69. Női név. 71. Labdajáték. 73. Kétlétű állat. 75. Gyümölcs. 76. Villág-úr. 79. Nővényi szár. 79. Párosan inten! 81. N. O. I. 83. Kristályos elem. 85. Kettős mássalhangzó. 87. Jelenleg.

Juhász Károly
Lapunk október 1-1 számában közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:
A város régi, ó, de örök ifjú
Remények gazdag lombjait borítják,
Öreg kapukból fiatal hit indul.

Könyvtudományban részesültek: Hertelendi Kázmérné (IV. sz. bányauzem), Borda Béláné (7673 Kővágószőlős, Újtelep 3), Ormos László (7633 Pécs, 39-es dandár út 9/c.).

SAKK

1980. október 11–12-én sakkozóink hármas nemzetközi találkozóon vettek részt Pécsen. Vendégeink voltak NDK-ból a greizi sakkozók, valamint az eszékiek. A csapatversenyt az eszékiek nyerték sakk-

zók előtt, míg az egyéni versenyben ugyancsak az eszékiek voltak az elsők.

A sakkalálkozó az eszékiekkel a két testvérváros további sportbarátságát mélyítette el, míg az NDK sportolói most viszonzták sakkozóink májusi, gerai vendégszerzését.

Péhl Jaksi egydináros hazatérése, valamint Borovác és Görgényi góljai, Végül is 2:2-es eredménnyel fejeződött be a mérkőzés.

A mérkőzés után baráti vacsora záróakkordként Ulrich Tibor húzta a talpalátóval és új néptánc született, amikor a csapat középhátvédje többször is ártíra a délszláv kóli koreográfiáját. Úgy hírlík, hogy az öregeknek új sóprógetó után kell nézni, mert a feles védőt több híres néplegyüttes is megkereste. Szeretné szólótáncosnak szerződtetni.

A hazafelé út csendes nótázással telt el és csak azok szenderültek mély álomba, akik a harmadik féldőt is végig küzdötték. Emlékeztül és a valóság hírtelül álljon itt a csapatösszeállítás: Zengő, Strassz, Péhl, Turcsán (Udvaros), Borovác, Vojtek, Vincze, Fenyvesi (Ulrich), Csete (Auth), Görgényi, Belegi.

Ha nem egészen így történt, akkor verjék el a port a két félcéldő mesemondón (Vojtek, Zengő) és Hamvas Antal krónikáson, aki a „mesét kiszínezte”.

II. A.

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM 22. SZÁM

ÁRA 1,50 FORINT

1980. NOVEMBER 15.

Erőfeszítések a vegyipari szakmunkás utánpótlási gondok megoldásáért

Nem első eset — mint most az Ércdúsító üzemben — hogy időnként más üzemek különböző munkaterületein is felkiáltanak. Valahogy így: — Mi lesz velünk? Miért ez az érdektelenség?

Az üzem évek óta vegyipari szakmunkás-hiánnyal küzd. A téma ismerős, hiszen hasonló gondokról szólhatnak a bányászok, mert a vajúvegeken egyre kevesebben dolgoznak. A megoldás az új technológiák alkalmazásában, a mind tökéletesebb gépesítésben nyer orvoslást.

De a külszín is bővelkedik hiányszakmákban. Így a villanszerelők, gépkocsiszerelők, esztergályosok, s öntő-formázók — ha most jelentkezzenek — tüstént felvonnák őket, hogy csak a legismertebb utánpótlás gondokat említsem. Ezek olyan területek ahol a gépesítés csak részlegoldás. Hiszen a számítógépezésű esztergápad is esztergályost követel, s a legkorszerűbb öntődei kohó sem ér többet egy talicskánál, ha nincsen kellő számú öntő-formázó szakmunkás a közelben. A gondok megszüntetésére hosszú távon előre gondolván történtek, s történnék ma is lépések. Igaz, ma még nem sok eredménnyel, s így sajnos próbálkozásnak tűnnek.

Az Ércdúsító üzem már azért is nehéz helyzetben van, mert amíg a Szolgáltató, s a Kutató-mélyfúró üzemek nyári gyakorlatra fogadhatnak diákokat — mintegy kedveslőnek — addig az EDÜ kapuja a KÖJAL előírások miatt zárva van. Mi több, a Szolgáltató üzem az 500-as Ipari Szakmunkásképző Intézzel, s a Széchenyi István Szakközépiskolával két hiányszakma pótlására együttműködést írt alá, s így a diákok az évközbeni gyakorlati napokat is az üzem műhelyeiben töltik.

Az EDÜ „szomorúságát” az csak fokozza, hogy a városban történik ugyan vegyipari szakmunkásképzés, s mégis gondokkal küszködnek. Ellentétben a Szolgáltató üzem „bánatával”, hogy öntő-formázó szakmunkásképzés az ország másik végében, Vácott van.

— Évente hány vegyipari szakmunkás kerül ki az iskolából s ez a szám elegendő-e a város, mi több a megye területén jelentkező szakmunkások utánpótlására? — kérdeztük Kopeczky Lórántól, a Pécsi Vegyipari-gépészeti és

Társadalmi ösztöndíj, üzemi látogatások

Vegyipari Szakközépiskola mérnök-tanárát.

— Általában 50—60 diák végez, s ez a szakma is elnöiesedett, hiszen közülük 20—25 a fiú. A továbbtanulási arány is ehhez hasonló, mintegy 25—30 százalék. A vidékiek, a más megyékből itt-tanulók száma megközelíti a végzősök felét. Aki közülük nem tanul tovább az hazautazik, s ott áll munkába. Ezekből érzékelhető, hogy nem sokan maradnak Pécssett, s vállalnak munkát. Jó, ha számuk eléri a húsz főt, s ebből 8—10 a fiú. Nem az én, s az iskola feladata, hogy eldöntsük ez a szám elegendő-e az utánpótlásra, ekkora a keretszámunk.

— A múlt év februárjában — mondja *Incedi István*, az üzem személyzeti vezetője — az iskola levélben megkereste vállalatunkat, az iránt érdeklődve, hogy az elkövetkezendő ötéves tervben, évente hány végzős diákot tudnánk foglalkoztatni. Megírtuk, hogy öt-hat fiút, mivel a lányok a technológián nem dolgozhatnak. Ez a szám ma már 6—8 főre emelkedett, természetesen évente. A baj az, hogy a végzős, s Pécssett munkát vállaló fiúk összlétszáma ennyi, s egy sor vállalat keres évente vegyipari szakmunkásokat, a Bórgyártól az állami gazdaságokig.

— Összetett problémák a vállalatra nézve a munkaerőgondok, így a mi vegyipari szakmunkás hiányunk is — mondja *Raymann János* üzemegység-vezető. — Sajnos elmúltak már azok az idők, amikor rangja volt még az „urának”, s tódultak a munkavállalók. Ma már a harmincszázalékos urán-pótlék sem vonzó, egyre nehezebb lakást ígérni, nemhogy adni.

— Fizetni sem tudunk annyit — mondja *Tukora István*, az üzem pb-titkára — hogy legalább ezzel tennénk vonzóvá az idejövételt. Ennyiért, vagy még több bérért, s esetleg egymászkos munkarendért inkább máshol vállalnánk munkát a végzős diákok.

— Jóllehet nem az iskola dolga, hogy egy vállalat munkaerő gondjait megoldja. Mégis, úgy tűnik, az utánpótlás biztosításában az Ércdúsító üzem egyedül képtelen megoldani a problémát, a pedagógus szerint mit lehet, illetve mit kell ilyenkor tenni?

— Megoldás kettő lehet — mondja *Kopeczky Lóránt*. — Az egyik, hogy minden év vége előtt az üzem a végzős diákoknak tartson tájékoztatót, és szervezzen részükre üzemlátogatást. A másik, a ha-

tásosabbnak ígérkező módszer, a társadalmi ösztöndíj.

— Igen, ma már úgy tűnik — mondja *Egri Róbert* üzemegység-vezető — hogy számunkra is ez az egyedüli, s talán eredményel járó út. Az iskolából az évente hozzánk kerülő 2—3 végzett szakmunkás igen kevés, gondjainkat nem oldja meg. Üzemünkben a vegyipari szakmunkás képesítéshez kötött munkaköröknek 85 %-ában dolgozik szakképzett ember. A többiek betanított, illetve segédmunkások. A hiányzó létszámmon felül évente 6—8 szakmunkásra lenne szükség, hogy a folyamatos, tervszerű utánpótlást és a megfelelő követelményszintet tartani tudjuk.

— Kezeinket megkötő az az előírás, veszi át a szót *Raymann János* — hogy 18 éven aluliak nem léphetnek az üzem területére. Megoldás lenne az is, ha a 16 éves diákokat nyári gyakorlatra — egy hónapra — üzemünkbe hozhatnánk.

— Összegezve az elmondottakat — mondja *Róka Péter* üzemegység-vezető — vegyipari szakmunkás utánpótlásunk biztosítására e két járható út marad. Egyrészt tehát a társadalmi ösztöndíj lehetősége, másrészt a diákok üzemlátogatásos tapasztalatszerése.

Veress Tamás

Kafka Ferenc lakatos, a föld alatti műhelyben, a IV. sz. bányászban. Csöndör László felvétele

Kitüntetések

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulójáról üzemünk ünnepeségeken emlékeztek meg dolgozóink. Méltatták az ünnep jelentőségét, az eltelet 63 év eredményeit, majd kitüntetések és jutalmak átadására került sor.

Kimagasló közéleti és társadalmi tevékenységük elismerésül a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesültek: Flancsicsák Gábor és Nagy Zsigmond a IV. sz. bányász üzem csapatvezető vájárjai. A Munka Érdemrend ezüst fokozata kitüntetésben Kisdaróczi János a Szolgáltató üzem pb-titkára részesült. KISZ Érdemérem kitüntetését Deák László a IV. sz. bányász üzem csapatvezető vájárja, Kiváló Ifjúsági vezető kitüntetését Kárpáti József az EDÜ csoportvezetője, Aranykoszorús KISZ-jelvényt Elek Imre a II. sz. bányász üzem bányamérő szakmunkása és Srenk

Attila a vállalati KISZ-bizottság titkára, míg a KISZ KB Dicsőre oklevelet öten vehették át.

Kiváló pártmunkájukért az MSZMP Baranya megyei Bizottsága Emlékplakettjét Dobos Dezső a II. sz. bányász üzem körletgeofizikusa, és Földes András a Központ főelőadója kapták.

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága Elismerő oklevelét 18-an, míg a vállalati pártbizottságét 44-en vehették át.

A vállalati szakszervezeti munkában kifejtett tevékenységükért a vszb különféle fokozatú elismerő okleveleket adományozott. Húszéves munkájukért 3-an, tizenötévesért 6-an, tízéves tevékenységükért pedig 8-an részesültek oklevélben.

Kiváló dolgozó kitüntetésben 38-an, vezérigazgatói dícséretben 36-an, míg üzemvezetői dícséretben 31-en részesültek.

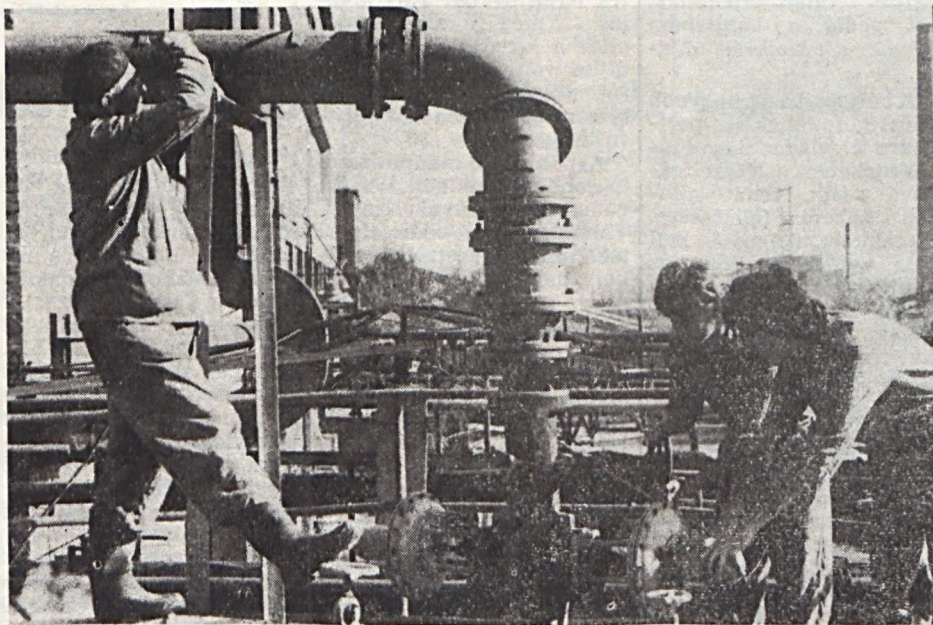
Ülésezett a vállalati pártbizottság

Az alapszervezetek irányításáról és munkájáról készült jelentést a közelmúltban a megyei végrehajtó bizottság is megtárgyalta, és megállapította, hogy vállalatunknál a pártbizottság alapszervezetek irányító munkája megfelelő. A szervezeti keretek kialakítása jól kapcsolódik a munkához. Pártbizottságunk és az alapszervezetek kapcsolata élő, szoros. Az irányítás módszere, stílusa megfelel a politikai szervek által meghatározott követelményeknek. A végrehajtó bizottság úgy foglalt állást, hogy eddigi munkánk megyei szinten is hasznosítható tapasztalatokat

adott, dolgozóink érdeklődése és szerepvállalása a város, a megye életében igen aktív, segítőkész.

A pártoktatás középtávú (5 évre szóló) terve fő tartalmi feladatául azt határozta meg, hogy a propaganda széles körben alkítsa ki a társadalom szocialista fejlődésének komcsolódik a munkához. Pártbizottságunk és az alapszervezetek kapcsolata élő, szoros. Az irányítás módszere, stílusa megfelel a politikai szervek által meghatározott követelményeknek. A végrehajtó bizottság úgy foglalt állást, hogy eddigi munkánk megyei szinten is hasznosítható tapasztalatokat

(Folytatás a 2-es oldalon.)

Automatika, üzemelésről kézire történő ún. „átszelepelést” végez Hadobás Zsolt és Kiss János (jobbról), közben Poós István a manométert ellenőrzi (balról). Mindhárman az EDÜ vegyipari szakmunkásai.

Tovább fejlesztik az ösztönzési rendszert

Célunk: a terv teljesítése

Közismert, hogy vállalatunknál — így a III. sz. bányüzemben is — egyre inkább gondot jelent a várható létszám biztosítása. Ha a termelési tervet maradéktalanul akarjuk teljesíteni, akkor egyértelmű, hogy a kevesebb létszámmal hatékonyabban kell dolgozni. Ezt célozzák az ösztönzésben alkalmazott változó módszerek.

A vállalatvezetés 1980-ban a tonnaterv teljesítéséhez, mint legfontosabb mutatóhoz kötötte az éves bérfejlesztés 40 százalékát, valamint a létszámcsökkenésből eredő bérmegettarítás nagy részének felhasználását is engedélyezte. Célszerűnek látszott tehát, hogy az üzemi ösztönzési rendszer egészét erre alapozzuk.

Az adott helyzet egy kedvező folyamatot indított el üzemi körben, aminek hatására az előző évektől eltérően egyenletesebbé vált a termelés, s a részfeladatokat mindig teljesíteni tudtuk.

A jobb munkára nem a megszerezhető pénz nagysága serkentett elsősorban, hanem erkölcsi felelősségként és mozgósító erőként jelentkezett az, hogy az egyes kollektívák és az egyes vezetők úgy dolgozzanak, hogy a megszerezhető összeget megkaphassák.

Az ösztönzési rendszer átalakításával e célhoz köztöttük már nemcsak a fizikai és műszaki, hanem a kiszolgálók megszerezhető pénzét is.

Örömmel tapasztaltuk, hogy kevesebb létszámmal is sikerült teljesíteni a tervet. A létszámmegtakarítás arányában az üzemi rendelkezésre álló plusz pénzt viszont úgy igyekezett a vezetés felhasználni, hogy a feladatok további teljesítését segítse elő, s gondolva a III. negyedévben várható hullámzó teljesítményre, mozgósítsa a jobb munkára.

A II. sz. bányüzemben alkalmazott módszert átveve — mert nem szégyen átvenni a jó módszereket — akik megszabott méterért és tonnáért plusz jutalmat adtak, nálunk a körletekre lebontott tonnaterv adásával alapoztuk.

Azt tapasztaltuk, hogy a tavalyi bányásznap munkaversenyfeltételek nem differenciáltan ösztönöztek. Ezen okulva az idei bányásznap munkaverseny júliusi és augusztusi szakaszában a várható körletek dolgozóit elsősorban a termelés növelésére kívántuk ösztönözni, amikor 10 forint/tonna, illetve 150 forint/vágat fm többletbéreket felhasználását engedélyezte az üzemi vezetés a körletek részére, a konkrétan kitűzött tonnafeladatok teljesítése esetére, s az érc-tonnaterv túlteljesítése jelentős keretnövekedést jelentett.

Ez az ösztönzés kedvező eredményeket hozott, hiszen a fejtési teljesítmény elérte a tervszintet, a vágathajtási teljesítmény pedig 3,1 cm-rel növekedett. Ennek alapján az ösztvájvég részére augusztus hónapban 108,4 százalék bért, és műszakonként átlagosan 62 forint céljutalmat fizettünk ki.

A szállítási, gépészeti és egyéb csoportok dolgozóit 5 százalékos plusz jövedelmet érthettek el az üzemi feladatok teljesítése esetén.

Az előbbieken már utaltunk rá, hogy az egyéni pluszjövedelem a körleteredmény függvénye, és differenciáltan osztható fel, az elvégzett munka arányában. A körletek számára az új feladatot is jelentett. Először is az elérhető összeget meg kell szerezni, amihez csak megfelelő ösztönzéssel lehet jutni, aztán a differenciálás — ami jogot és kényszerít is jelent egyben — sem jelent séfelfeladatot, hiszen a vezetéstől függ, hogy merre élni ezzel az eszközzel, s az sem mellékes, hogy milyen módon differenciálnak. A differenciálás és a visszainformáció vizsgálja tehát ez az időszak, ami feltételezi az új partnerkapcsolatok kiépítését és folyamatos, tartalmas működését, hiszen a körletben kell arra is választ adni, hogy ki miért kapott kevesebbet...!

Kocsor Ferenc üzemi vezetőtől aziránt érdeklődtünk, hogy *terveznek-e további változtatást az üzemi ösztönzési rendszeren?*

— A körletek vezetői a többletkeretet a bizalmi véleményének kikérésével differenciáltan osztották fel, melynél figyelembe vették, hogy az egyes csapatok dolgozóit miként járultak hozzá a feladatok teljesítéséhez.

— Szeptember hónapban a teljesítmények sajnálatos csökkenést mutattak. Erre figyelemmel október hónaptól a körletek többletbérekteretének megállapításánál már a teljesítmények szintjét is figyelembe vesszük, a konkrét termelési mennyiségen kívül. Ettől azt várjuk, hogy a felosztásnál a körletek is jobban figyelembe veszik a teljesítmények alakulását, de a differenciált felosztásnál továbbra is fontos szempont a kitűzött termelési feladat teljesítése, a minőségi, biztonságos, technológiai fegyelmet betartó munkavégzés. A várakozásnak megfelelően októberben a teljesítmények növekedtek, az egyenletes termelés mellett. Ugyanakkor a kifizetett jutalomösszeg differenciálása a körletek között kétszeres különbséget is eredményezett.

— A két év óta alkalmazott ösztönzési rendszerünk centralizált és fix volt, kis csoportokhoz, azok eredményeihez és feltételekhez volt kötve, de nem differenciált eléggé. Két éven át e rendszer hozott eredményeket, de ettől előbbre kellett lépniük.

— *Fogalmazhatunk úgy, hogy jó volt a régi ösztönzési rendszer, de ez jobb lesz: miért?*

— Elsősorban azért, mert ezzel megszokottá és természetessé válik a folyamatos és becsületos munkavégzés minden szinten. Eddigi rövid tapasztalataink szerint jelenlegi és tervezett ösztönzési rendszerünk rugalmasabb, még jobban differenciált és az eddiginél nagyobb kollektívák feltételi kötöttségét jelenti és optimálisabb érdekszerkezet kiépülését teszi lehetővé, ami egyszerűbb és áttekinthetőbb az eddigiekénél, ugyanakkor fejlettebb, de nem ellentétes a réggel.

— *Látszólag megszűnt az új üzemi ösztönzési rendszer bírálat. Ez annak tudható be, hogy eddig mindig „felül”, üzemi vezetési szinten értékelték, most pedig a helyszínen történik a konkrét döntés?*

— A változtatások nagyobb felelősséget rónak a partnerekre a feladat megoldása érdekében. Kézzelfoghatóvá válik, tehát mindenki egyéni felelőssége, ugyanakkor világossá kell válnia annak is, hogy az egyéni érdek az egész kollektíva érdekével összhangban érvényesülhet. Az eredményesség értékelése szerint tehát a körletkollektívák eltérő összegeket kapnak, melynek további felosztása ugyancsak differenciáltan kell hogy történjen a munkavégzés különbségei szerint. Reméljük, hogy ezt az ösztönzési rendszert tartósan tudjuk majd alkalmazni a tervteljesítés elősegítésére — mondotta befejezésül Kocsor Ferenc üzemi vezető.

Herendi István

A közelmúltban vállalatunk pártbizottságának vendégei voltak a Tolna megyei Rendőrfőkapitányság pártbizottságának vezetői, munkatársai. A vendégek bányajáráson vettek részt és az Éredúsító üzemben tettek látogatást. Képünkön a csoport egy része Róka Péter tájékoztatóját hallgatja. Keller Gábor felvétele

Jó szakemberek — jó termelési eredmények

A káder- és személyzeti munka helyzete a II. sz. bányüzemben

„A párt káderpolitikája összhangban van a párt politikai fővonalával, alapelvei helytállóak, a gyakorlatban általában érvényesülnek. Megfelelően segítik a feladatok végrehajtását: a munkáshatalom erősítését, a tömegkapcsolatok fejlődését, a szocializmus építését.

A szocializmus építése egyre bonyolultabb és egyre nagyobb hozzáértést, egyszerűséget kíván. A feladatok szükségessé teszik, hogy a kádermunkát az előttünk álló követelményekhez igazítsuk és fejlesszük.”

(Központi Bizottság 1973. november 28-i határozatából)

A fenti néhány mondat is jól aláhúzza a téma fontosságát, amely az üzemi pártbizottsági ülésének egyik napirendi pontját képezte. Bujtor Béla üzemi vezető beszámolója megállapította, hogy a vezető műszaki állomány összetételénél, felkészültségénél fogva a hármas követelményre — politikai megbízhatóság, szakmai hozzáértés, vezetői rátermettség — így a növekvő feladatok ellátására egyre alkalmasabbá válik.

Káderutánpótlásunk, ha nehezen is, de biztosított. Gondot okoz a vezetőkönyvelő, a közigazdász, a vezető geofizikus, a bányamérés vezető esetleges pótlása, illetve a második vonal beállítására. A művelés terén — bár van javulás — még mindig gondot okoz a közeljövőben nyugdíjba vonulók pótlása. (Pl. robbantási csoportvezető, biztonsági mérnök, főbányamester.)

Az aknász-utánpótlásról is gondoskodni kell, a színvonal javításával együtt. Vannak ugyan bányaiipari technikus végzettségű fizikai dolgozóink, de vagy nem alkalmasak még a beállításra, vagy nem akarnak még műszaki állományba kerülni — anyagi megfontolások miatt.

A káderképzés-oktatás terén: 3 főt felvettek a műszaki főiskolára. Megoldott az aknászok, a technikusok és művezetők továbbképzése, valamint a kettős szakma megszerzése is. Szép számmal járnak dolgozóink közép- és felsőfokú iskolába, baj van viszont az általános iskola elvégzése terén. 203 fő nem fejezte be ezt az

alapfokú oktatási formát, közülük is 9 fő 30 éven aluli! És a legfurcsább az, hogy közülük sokan nem is akarják elvégezni.

Káderpolitikánk, káderhelyzetünk megfelelő. De mivel ennek mindig előre kell mutatnia, látnunk kell — és látjuk is! — hogy mit kell tennünk, hogy ezt még tovább javítsuk. Nagyon fontos ez, mert a jó termelési eredményekhez a jó szakemberek nélkülözhetetlenek. Ezek nálunk — pillanatnyilag — megvannak, de tovább kell munkálkodnunk azon, hogy a jövőben is meglegyenek. Ezt az igényt támasztják felénk a közeli, V. sz. bányászati emeltszintű feladatok is. Ehhez a párttól, a KISZ-től és a szakszer-

vezettől a szükséges támogatást eddig megkaptuk, és ezt kérjük a jövőben is.

A beszámolót sok hozzászólás követte, hasznos kiegészítésekkel. Voltak akik kevésnek találták a 30 éven aluli vezetők számát, különösen az aknászok területén. De mivel a jó vajúrból lesz a jó aknász, mire ezek beérnek, máris ott vannak a 30 évenél! Többen aláhúzták az aknászok minőségi megválasztásának fontosságát, hangsúlyozva a termelési eredményeket nagy mértékben befolyásoló tevékenységüket: gyors helyzetértékelés, azonnali szervezési készség stb. Helyet kapott az iskolába járók beszállítási gondja éppen úgy, mint az üzemi jó légkör alapvető fontossága is, amely az utóbbi években tovább javult.

Amikor Barcsa Zsigmond párttitkár az ülést bezárta, megköszönte a sok hozzászólást, amelyek mind nagyon hasznosan egészítették ki a beszámolót. Nagy Sándor

Ülésezett a vállalati pártbizottság

(Folytatás az 1-es oldalról.) eltérést mutat ez a terv az előzőtől. A mostani elsősorban irányelveket, feladatokat tartalmaz, s nem számszerűsített adatokat, mivel a részfeladatok kioldozására az éves oktatási tervek lesznek hivatottak. Az oktatás fő kérdéseinek megfogalmazása mellett most az oktatás irányítása szerepel fő helyen: az oktatást irányítók kísérik figyelemmel a pártoktatást, gyűjtsenek több tapasztalatot, fordítsanak nagyobb gondot a propagandisták képzésére, továbbképzésére, növeljék a hallgatókkal szemben a követelményeket. A következő oktatási évben az üzemi pártbizottságok szín-

tén készítene közép- és távú tervet, de az alapszervezetek éves terv alapján irányítják a pártoktatást.

A harmadik napirendi pontban a pártbizottság tájékoztatót hallgatott meg az MSZMP KB 1980. október 16-i ülésén elhangzott nemzetközi, belpolitikai és a párt belső életével kapcsolatos kérdésekről.

Egyebekben a végrehajtó bizottság beszámolt a két pártbizottsági ülés között végzett munkájáról, valamint arról, hogy a vállalati egészségügyi szolgálat feléves kísérletre bevezetett új rendjének felülvizsgálatára bizottság alakult, mely megkezdte munkáját.

Ercbányász

A Mecseki Ercbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kablár János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

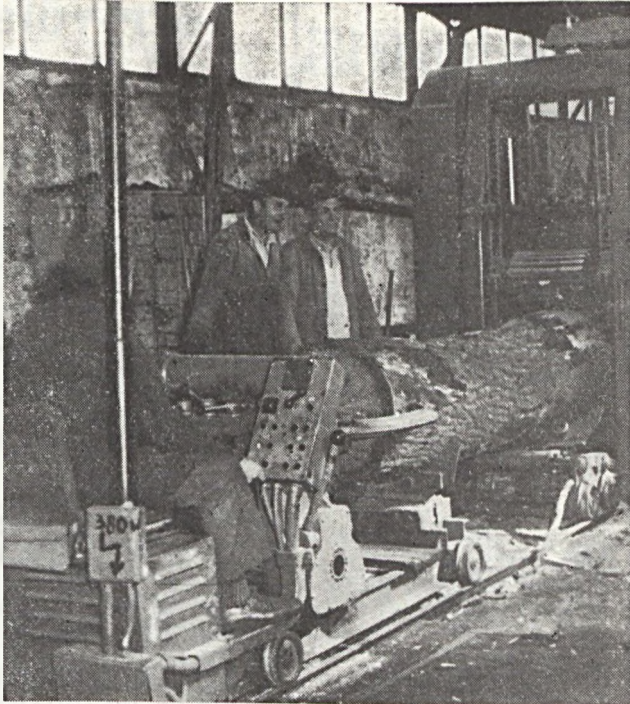
MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
36 forint
Előfizethető
a szakszervezeti bizalmiaknál

Ny-623-4

Olyan, mint egy nagy család

A Mecsek brigád túlteljesít

A Mecsek szocialista brigád legnagyobb munkaeszköze a gattergép. Veress Tamás felvétele

Az Anyag- és áruforgalmi főosztályon belül látja el gazdasági feladatát a fatelep. Tevékenysége két fő részre tagozódik. Az egyik, hogy a beérkezett faanyagokat fogadja, megmunkálja, majd a bányászati üzemek zökkenőmentes ellátása. Másik, a vállalat és a TŰZÉP egymásközi szerződése értelmében a közületi és hatósági fűrészuval való ellátás.

A fatelep 32 fős kollektívája a 23 fős Mecsek szocialista brigádra épül. A brigádtagok öttől huszonöt évig mind törzsgárdatagok. A kialakult jó közösségi szellem következménye, hogy szinte ismeretlen az a szó, hogy fluktuáció. Jóllehet a nehéz fizikai munkával a kereset nemigen arányos.

— Jó társaság van a brigádban — mondja Kollár István gépkezelő — s talán ezért is maradtam itt, s nem a mászás bányafákért, melyeket napjában ugyancsak sokszor emelgetünk. Előzőleg bányában dolgoztam közel háromszor ennyi bérért, s furcsa volt megszokni, hogy innen keveset viszek haza. De aztán megszoktam, s a baráti kollektívát is.

— Nehéz fizikai munkát végzünk — veszi át a szót Dian Ferenc brigádvezető — s nagy figyelmet kell fordítani a bányafák megmunkálására, a munkavégzésre. A gépek, melyekkel dolgozunk ugyancsak tudnak roncsolni. Lekopogom, még nem volt balesetünk. Aki gép mellett dolgozik napi kétszáz mászást is megmozgat. És milyen testhelyzetben?! Szinte guggolva, görnyedő derékkal emelgeti a súlyos bányafát.

— Szóval jó kollektíva a miénk. Nézzé csak — mutatja a brigádnapló egyik bejegyzését — a kongresszusi és felszabadulási munkaversenyre tett felajánlásunk, hogy a famegmunkáló gépek házi normáját 3 százalékkal túlteljesítjük. Ezzel szemben 8 százalékkal sikerült a túlteljesítés. A plusz termelés 1018,5 köbmétert jelent, melynek értéke közel másfél millió forint. Ennyivel növekedett a kongresszusi munkaverseny időszaka alatt a fatelep megmunkált bányafa készlete. Összegezve ez annyit jelent, hogy ezen időszak alatt többet termeltünk, mint az előző évek ugyanazon időszakában.

— Az év elején vállaltuk — folytatja a brigádbeszámoló Balogh Tibor telepvezető-helyettes — hogy a villásemelők 5,6 literes üzemanyag fogyasztását e

szint alatt tartjuk. Ez sikerült, s átlagosan a gépekre 4,6 literes fogyasztás kerekedett. Így az elmúlt háromnegyed évben 26,533 forintos megtakarítást értünk el. Energia-szegény világunkban pár cseppet mi is megtakarítottunk.

— Azt is vállalta a brigád, hogy a gépek kisebb javításait, melyekhez különösebb szaktudás nem szükséges, a helyszínen azonnal elvégzi. Így a termelés folyamatosságát biztosítani tudjuk.

— A kirándulásokon, a múzeumlátogatásokon, a Ságvári Hétfő estéin, a Munkásakadémia előadásokon szinte az egész brigád megjelenik — mondja Győri Sándor diszpécser, majd folytatja a gondolat-sort.

— Ahová a család is vihető, úgy ők is velünk tartanak. Voltunk olyan Hétfő esték rendezvényen ahol csak a brigádtagok foglaltak helyet a széksorokban. Mondtuk is egymásnak: — érthetetlen, hogy mások ennyire érdektelenek maradnak. Hol van ilyenkor a sokat emlegetett jó közösség? Vagy ez már csak a munkahelyre érvényes? Vagy csupán szólam.

— Tizenhat társadalmi munkaóra elvégzését vállaltuk személyenként — veszi vissza a szót a brigádvezető — mely éves szinten 368 órát jelent. Eddig nem úgy mennek a dolgok ahogyan terveztük, mert már a 775. óra teljesítésénél tartunk. Hát röviden ennyi lenne a brigád gazdasági munkája melletti tevékenység — tárja szét kezeit a brigádvezető.

Az Egy napot Pécsért mozgalomban a brigád bronz diplomában, míg Dian Ferenc, a „karmester” arany diplomában részesült. Ezek után nem tűnik véletlennek, hogy a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny 1980. évi második „bányásznap” szakaszának győztes brigádjá lett a Mecsek szocialista brigád az Anyag- és áruforgalmi főosztálytól.

Veress Tamás

A vasútépítők dicsérete

A mozdonyok roboghatnak

Az V. sz. bányászati tárószint alapvágat kihajtását a Bányászati Aknamélyítő Vállalat dolgozói végzik. A Szolgáltató üzem vasútépítői ez év nyarán kezdték meg a végleges vasúti pálya építését. A munkákról Imre István a föld alatti szállítás vezetője így beszél:

— A 33 kg-os sínekből eddig 1000 méter hosszúságú pálya épült meg. A mostoha körülmények között dolgozó vasútépítőknek komoly erőfeszítésbe került, hogy a kitűzött határidőre jó minőségben átadják a pályát a forgalomnak. A munka megkönnyítésére és hatékonyabbá tételére célszámokat, mi több célgépeket készített az üzemegység. Ez elsődlegesen a fizikai munkát könnyítette meg. Gépesítettük a sár és az iszap felszedését, a vasút alapjainak (tükör) lerakását, a kavics csillékből történő kidöntését és az üres csillék sínekre való visszahelyezését.

— E munkafolyamatokat először végezték célgépekkel az emberek. Mind ez ideig az ilyen pályaeépítés kézi munka volt. Lapáttal, csákánnyal esetleg réselővel dolgozhattak, és ezek együttvéve jelentették a „gépesítést”.

— A határidő tartásához a külszínen elkészített vasúti pályaelemek, (rakatok) helyszínre történő szállítása is szükséges volt, és segített. November 15-ével átadjuk az 1000 méter hosszúságú végleges vasutat a forgalomnak. Ezzel biztosítjuk az aknamélyítő munkahelyének jobb megközelítését, és a csilleforgalom jobbá tételét.

— A jövő év feladata, hogy a vágat másik oldalán levő, az aknamélyítők által a vágathajtás során ideig-

Összehangolt, jól szervezett munka eredménye

Kiemelkedő teljesítmények

A Központi Földtani Hivatal ez évben mintegy 20 millió forintot biztosított a Tatabányai Szénbányák számára a csordakúti eocén szénterület felderítő és előzetes fázisú fúrások kutatására. A célfeladat a kőszénnel fedett, illetve a kőszénbányából letermelhető bauxitkészletek megkutatása volt.

A Tatabányai Szénbányák a MÉV Kutató-mélyfúró üzemével kötött szerződést a komplex feladat megoldására. Az üzem ennek megfelelően bánya és külszíni fúrások lemélyítésére, karottázmérésekre, geológiai szolgálatra és a komplett dokumentáció elvégzésére vállalkozott.

Munkájuk során mintegy 500 fm bányafúrást végeztek, ahol az üzem az ott bevezetett gyakorlattól eltérően a geológiai viszonyoknak megfelelően iszap-

pal végezte a munkát, és ott eddig nem használt fúrásj szerszámokkal — pl. szabályozható előállású magcsővel — dolgozott. Az eredmények annyira jók voltak, hogy a szénbánya a speciális szerszámösszeállításokat megvette és a gépeket kölcsönbérletbe vette.

A külszínen egy vagy két berendezés dolgozott, illetve dolgozik, ezek az M-9-es, M-4-es és M-8-as brigádok voltak. A Károlyi Sándor, Tóth Kálmán és Nagy Ferenc által vezetett — egyébként valamennyien többszörösen kitüntetett szocialista brigádok — kiugró eredményeket értek el. Pedig a munka nem volt könnyű, nagy körültekintést és szervezőképességet igényelt. A fúrások mélysége ugyanis általában 50—60 m volt, ami rendkívül gyakori áttelepítést igényelt. Ezért a portábilis UKB berendezések kerültek felhasználásra. A telepítést megkönnyítette, hogy egy kb. 3 km-es hosszúságú sávbann vannak a fúrások kijelölt pontjai. A közepén végigvezetett gerincvezeték biztosítja a folyamatos vízellátást, ami rendkívül fontos, mert a bauxit fekélyében levő karbonátos képződményekben a fúrások 60 százalékában teljes iszapvesztés következett be. A fúrás teljesítmények ennek ellenére igen jól alakultak.

A tervet az üzem a környéken fúró más vállalatok eredményeinek figyelembevételével alakította ki. A jól szervezett munka, a jól kiválasztott gépek, szerszámok — gyémántkoronák és magcsővek — eredményeképpen a fúrásnál szeptember végéig 161 százalékos teljesítményterv teljesítést értek el. Nagy része van ebben Pocsai József fúrásvezetőnek és Valke Nándor főfúrómesternek.

Természetesen nagy munka hárult a karottázmérésre is, amely egy brigádost és egy műszeres kocsit idetelepített, mert a gyakran befejező fúrások szinte naponta igényelték a méréseket. A befejezéskor azonnal tájékoztató jellegű eredményeket kellett adni a megrendelőnek, amely ezek alapján döntött a fúrás átvételéről. A geológiai adottságok, a szakmai követelmények miatt újból be kellett vezetni és rutinméréssé tenni a neutronaktivációs módszert, amely a bauxit-rétegek kimutatására alkalmas. A nagy mennyiségi követelmények miatt fokozott figyelmet kellett fordítani a minőségre. Ez eddig eredményes volt, ami a kihelyezett brigád egészének jó munkáját dicséri.

A fúrások lemélyítése végül is azonban geológiai célokból történt. Ezért a folyamatos maganyag dokumentálás nagy figyelmet és odaadást igényelt. Dr. Török Kálmán és Nyári Péter szakavatott munkájának köszönhető, hogy az üzemben az irások, rajzos dokumentációk az igényeknek megfelelően rendszeresen, a részhatáridőknek megfelelően elkészülnek és a megrendelőhöz kerülnek.

Az itt jól végzett munka nagyban hozzájárult ahhoz, hogy „A kongresszusi és a felszabadulási munkaverseny bányásznap” szakaszának győztes üzemegysége” oklevelet és a kitűzött 10 000 forint pénzt jutalmat a Kutató-mélyfúró üzemben a Fűzes János által vezetett külterületi fúrás üzemegység nyerte el. Az ott dolgozókat ismerve bizhatunk abban, hogy az év befejező hónapjaiban is hasonló eredmények születnek.

Koch László

A mély sárban még a terepjáró portábilis fúróberendezés is nehezen boldogul. Kovács István felvétele

Nyitott nap a színházban

A Pécsi Nemzeti Színház november 17-én hétfőn nyitott napot rendez. Dél-élelőtől tíz óráig este hatig szeretettel várnak minden érdeklődőt, aki szeretne megismerkedni a színház mindennapjaival, kulisszatitkaival. Az emeleti büfében a színházklubban és a Kamaraszínház előcsarnokában népszerű művészek dedikálják fényképeiket és a műsorfüzeteket.

Több vetélkedőt is rendeznek a nap folyamán *Kinyer ma?* címmel.

Zenés, műsoros beszélgetéseken találkoznak az érdeklődők Péter Gizivel és Faludy Lászlóval, valamint a Marica grófnő főszereplővel.

„Kezdjük már megszokni” címmel a színház új művészei vallanak önmagukról, mindennapjaikról és természetesen szívesen látnak mindenkit, a következő hetek négy új produkciójának a próbáin is.

N. G.

A propagandista klub programja

17-én: II. sz. bányász III.—V. körlet pártoktatás. Gazdaságpolitikai kérdések tanfolyama filmvetítéssel. Előadó: Karsai Ernő.

18-án: KISZ MÉV Bizottság, Kilián kör.

19-én: Egyéni felkészülés, más rendezvényre igényelhető.

20-án: Propagandista továbbképzés. A termelés és a termelői és fogyasztói árak kapcsolata. Előadó: Kovács László.

24-én: Marxista vitakör. Központ. Előadó: Heller Alajos.

25-én: Szakszervezeti oktatás a Kutató-mélyfúró üzemi részére. Előadó: Iván László.

26-án: Egyéni felkészülés. Más rendezvényre igényelhető.

27-én: Propagandista továbbképzés. A szocialista erkölcs kérdései. Előadó: Kablár János.

A „Pisti” kritikája

Pisti a sors szekerén címmel Mészáros Tamás írt kritikát az Új Tükör október 26-i számában a Ságvári Endre Művelődési Ház Nyitott Színpada által bemutatott Örkény István: *Pisti a vérzivatarban* című darabjáról.

„A Vincze János rendezte Pisti... — írja a kritikus — másfél év próbamunkájával jött létre. Valószínűleg ez magyarázza, hogy színpadképe és kellei, a beállítások és a játéköltetek olyan izlésesen egyszerűek, hogy olyan sikerrel kerülnek a suta illusztrációt, hogy az együttes olyan egységes és mértéktartó. De nyilvánvaló, ez a meglepően szuverén vállalkozás, amely húzásoktól sem riadt vissza, mindenképp a tehetség bátorságából táplálkozik.”

A kritikus elismeréssel szól még Werner József díszletéről és kiemeli Pinczer József alakítását.

Dr. R. A.-né

Mi van a galérián?

Fel lehet menni, sőt érdemes

Hírlapolvasó a Ságváriban

„Oda is fel lehet menni?” — kérdezik gyakran olvasói *Trinn Agótól*, a Ságvári Endre Művelődési Házban levő könyvtár vezetőjétől, a galériára mutatva. Előfordult már az is, hogy többszöri látogatás után csodálkozva vették észre, hogy „fönn is van valami”. A kevés hely kényszere hozta létre a könyvtárban a galériát. A tervező és kivitelező ötletességénél, hogy a már szinte reménytelennek látszó hírlapolvasó mégis megvalósult. Több mint ötvenféle hírlap és folyóirat lapozgatására van lehetőség a kényelmesen berendezett hírlapolvasóban, a galérián.

Nincs tolongás, gyakran üresek a székek. Milyen folyóiratokat, hírlapokat lehetne olvasni? Mindenek előtt a napilapokat említeném meg, de a választék szinte minden igényt kielégít. A Színház, Művészet, Táncművészet, Filmkultúra, Muzsika, Film Színház Muzsika a művészetek világát mutatja be. Az irodalmat kedvelők a Kortárs, Nagyvilág, Jelenkor, Új írás, Élet és Irodalom című folyóiratokat olvashatják. A Rakéta című folyóiratot máshol egy más kezéből tépik ki, itt szinte olvasatlanul kerül le a polcra.

Egyre több nő vállalkozik arra, hogy ruháit maga varrja. A Burda divatlap pontos és egyszerű szabásmintáival sok idő megtakarítható, és alkalmazásuk szinte biztos siker. Aki soha sem tanult varrni, az is rövid idő alatt megtanulhat, olyan egyszerűek és megbízhatók ezek a szabásminták. A divatlapok néhány napra — a legújabb kivételével — haza is vihetők. Az asszonyok figyelmébe ajánljuk még az *Ez a divat*, *Lakáskultúra* és *Nők*

lapja folyóiratokat is. A sportot kedvelőknek rendelték meg a Labdarúgás, Képes Sport, Népsport újságokat, a fiataloknak a Magyar Ifjúság, Világ Ifjúsága, Ifjúsági Magazin, a legfiatalabbaknak a Kisdobos és Pajtás újságokat. Kedvükre válogathatnak a barkácsolók, az ezermesterek, népszerű a Kertészet és Szőlészet, de megtalálható a Látóhatár, Mozgó Világ, Univerzum, Interpress Magazin és még néhány ismert vagy kevésbé ismert folyóirat.

A galérián található még a több mint ezer kötetes kézikönyvtár is. A könyvtár nyitvatartási ideje alatt, vagyis hétfőn, szerdán 10—12, illetve 14—17 óráig, kedden, csütörtökön 14—17 óráig és pénteken 10—15 óráig a hírlapolvasó vállalatunk dolgozói és családtagjai, valamint a vállalati nyugdíjasok rendelkezésére áll, és várja olvasóit.

Dr. Roisz Andrásné

Szentlőrinc új, fúrt kútjai

Szentlőrinc község évek óta vízellátási problémákkal küzd. A már meglévő objektumok, lakások, üzemek folyamatos vízellátása egyre nehezebbé vált, gyakoriak voltak a vízhiányok. Ennek oka a víztermelő kutak kis száma, illetőleg a kitermelhető vízmennyiség folyamatos csökkenése volt.

Ilyenformán, amikor szóba került, hogy Szentlőrincen újabb bányászlakások épüljenek, a községi tanács a MÉV segítségét kérte új kutak lefűréséhez. Ehhez a Kutató-mélyfúró üzemi részre az év tavaszán hozzá is kezdett.

Az első kút lemélyítése után váratlan nehézségek

Események képekben

TAPASZTALATCSERE

A Mecseki Bányász szerkesztőbizottsága szakmai-baráti látogatást tett vállalatunknál. A II. sz. bányászban bányalátogatás során ismerkedtek az ércbányászok munkájával és munkakörülményeivel. Ezt követően szakmai beszélgetésre került sor, melyen részt vett Kiss Gyula, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága agit. prop. osztályának munkatársa, Kovács István, a vállalati pb titkára; Geisz Ferenc, a vállalati pb

munkatársa; valamint a Mecseki Bányász és a Mecseki Ércbányász szerkesztői, munkatársai.

Festvérlapunkról, annak szerkesztéséről Vízványó Imre felelős szerkesztő a beszélgetésünk során adott rövid ismertetőt.

Tizenegyezer példányban 8 oldalon megjelenő hetilap a Mecseki Bányász. Sajátos, kettős funkciója van. Az üzemi lap keretein túl Kónló város lapja is. Ez a sajátosság szerkesztésében is jelentkezik. A nagy területű mecseki szén-

medencében élő szénbányászok életének és a szénbányászat gondjainak, fejlődésének, eredményeinek bemutatásán túl Kónló szocialista város minden életre szóló híreiről, az anyakönyvi hírekről a sportig — megtaláljuk a lapban. Hivatásos újságírók, főállásban készítik a tartalmában és formájában igényesen szerkesztett hetilapot.

A mindkét részről örömmel üdvözölt kezdeményezés első találkozója jól sikerült szakmai tapasztalatsere és baráti találkozó volt. Kukul A.

A Ságvári Endre Művelődési Ház pinceklubjában október hónapban került megrendezésre az üzemek közötti „Könyv és ifjúság” vetélkedő. Felvételnél az EDU és a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemi KISZ-szervezetek által szervezett vetélkedő győztes csapata, a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemi Eötvös Ifjúsági szocialista brigádja.

Szerda délutánként nagy a nyüzsgés a Ságvári Endre Művelődési Ház első emeletén, ahol vállalatunk nódolgcól nagy érdeklődéssel vesznek részt a szabás-varrás tudományában, Szöllősy Kálmán tanfolyamvezető irányításával. Kovács István felvételi

Koch László

Művelődjünk, szocializáljunk

A SÁGVÁRI ENDRE MŰVELŐDÉSI HÁZ PROGRAMJÁBÓL

Hétfő este a Ságváriban: 24-én 19 órakor: Őszi hangverseny. A Mecseki Ércbányászati Vállalat koncert fúvószenekarának évadzáró hangversenye. Vezényel: Apáthy Árpád. Belépődíj: 10 forint.

Munkásakadémia: 20-án 16 órakor: A vállalat jövő évi és középtávú tervel. Előadó: Tóka Jenő vezérigazgató.

Szocialista brigádok klub-délutánjai: 20-án 16 órakor: Kísérleti kutatási és automatizálási üzemi részére: Vendégünk Burger Aliz régész.

27-én 16 órakor: IV. sz. bányászati részére. Diplomáták, kérek, szélhámusok. Előadó: Till Tamás politikai munkatárs.

Magányosok klubja: 26-án 18 órakor: A nők helyzete az arab országokban. Előadó: dr. Vértés Zsuzsanna.

Omega Fan Klub: 28-án 17 órakor: Arany rock. Előadó: dr. Földessy Dénes

újságíró. Az új Omega LP premierje.

Ifjúsági filmklub: 18-án 17 órakor: Extázis 7-től 10-ig.

Kisgrafikai barátok klubja: 28-án 17 órakor: Találkozás a KBK budapesti vezetőivel. — A képzőművészeti élet irányításának decentralizálása. Előadó: Molnár G. Judit főelőadó.

Ifjúsági klub: Minden héten hétfőn és csütörtökön a pinceklubban 17.30-tól: Játékok, beszélgetés, zene. Kiállítás: 17-től 30-ig: Szóttések és a szöveg technikája. Merényi Józsefné kiállítás. Megtekinthető mindennap 9-től 21 óráig.

Derkovits Képzőművészeti Kör: 17-én 18 órakor: A mai magyar grafika. Pandur József előadása.

Ságvári Filmszínház: 16-án: Luxustutajon, Ki őli meg Európa nagy konyhafőnökét?

17-én: Extázis 7-től 10-ig. 19-én: Limonádé Joe. 22-23-án: Csontváry, A fekete kard románcja.

26-án: Robin Hood nyíla, Mond, hogy mindent megteszel értem. 29-30-án: A negyedik akadémia, Szerelmem szieszta Idején.

Évek óta a legjobbak között Októberben elővették a 81-es naptárt

A III. sz. bányászati 61-es csapatát évek óta a legjobbak között tartják számon. Tavaly és 1978-ban az üzemi munkaversenyben a fejtési csapatok között harmadikok voltak, s nem titkolják, idén nyerni akarnak. Céljuk nem elérhetetlen, hiszen 1980-ban tíz hónap után az első helyen állnak és ők nyerték az üzemi munkaverseny felszabadulási és bányásznap szakaszát.

A keleti áknától néhány száz méterre egy tizenegy ltrás feltörésben dolgozik a kétszeres aranykoszorús szocialista brigád. Amikor Szaller József körletvezető helyettesel a munkahelyükre érünk éppen ácsolnak.

— Sajnos az előző robbantás négy ácsolatot kivitt — magyarázza Diósi Ferenc csapatvezető vájár — és rengeteg anyagot dobott a szomszéd pásztaba.

— Nem csuklik ilyenkor az „abléz”?

— Miért hibáztatnánk őket, ez velünk is megtörténhetett volna. Beácsolunk, kiszállítunk, lefűrünk, aztán robbantunk. Nincs itt semmi probléma.

— Ezek szerint jó az összhang a két szakt között.

— Jól megértjük egymást. Nyolc éve alakult a csapat és azóta csak egy új ember jött hozzánk. Összekovácsolódtunk, ismerjük már egymás gondolatát is. Összintén szólva nem is örülünk annak, ha valamilyen okból idegent telepítenek a csapatra.

— Ezek szerint a kimagasló termelési eredményeknek az összességük a titka?

— Az összességük, meg a jó munkaszervezés — kapcsolódik a beszélgetésbe Majer Márton segédvájár. — Sarkall bennünket az is, hogy meg akarjuk nyerni az üzemi munkaversenyt. Tavaly majdnem sikerült. Az utolsó hónapban csúsztuk le az első helyről, mert sajnos kétszer is költözködnünk kellett.

— Októberben teljesítették az éves tervüket, 140 százalék fölötti a teljesítményük, lehető-e ilyen színvonalat állandósítani?

— Most vagyunk a csúcson — mondja a csapatvezető — de hogy meddig bírjuk még ezt a hajlítást, nem tudom. Mindenesetre téves az a feltevés, hogy jó teljesítményt csak jó munkahelyen lehet

élni. A 61-es csapat is nehéz körülmények között teljesít 140 százalékokat.

— Ugy hallottam, nagyon értékes a laffettához.

— A versenyre gondol? Azt hiszem jó ötlet volt az az üzemi vezetésétől, hogy így népszerűsíti az előtöltő használatát. Harminc folyóméter lyukat kell fúrni. Bárki nevezhet és aki a legjobb időt éri el, jutalmat kap.

— Mennyit?

— Fejenként 1500 forintot. Nekünk elég jól megy, hiszen már négy éve használjuk az előtöltőt. Beszereléssel együtt harminckilenc perc alatt fűrtük le a harminc métert.

— A Papp Józsiának volt egy 1500 forintos elalvása — mutat Majer Márton a munkatársára.

— ???

— A verseny napján elaludt, fuccs lett a pénznek. Azóta is emlegetjük.

— Túl az 1500 forinton, miben látják a laffettás fűrés elnyerését?

— Jobban be tudjuk osztani az időnket, — mondja Diósi Ferenc. — Amíg ketten fűrnak, a harmadik csapol vagy anyagot készít elő.

Nógrádi Gábor

A II. nemzetközi termometriás szeminárium

Bevetetőül néhány szó a termometria lényegéről. Rögóta ismert, hogy minden kémiai átalakulást hőváltozás kísért. A kémiai átalakulásoknál felszabaduló vagy eltűnő reakcióhő, a reakció során képződött reakciótermékek mennyiségével arányos. A termometriás mérőkészülékek különböző komponenseket a reakcióhő következtében előálló hőmérséklet változás alapján határozzák meg. Laboratóriumunkban a Dithermanal készüléket alkalmazzuk, amelyhez programozható automatikus vezérlő és kiértékelő egységet a „Thermorobot”-ot csatlakoztatjuk, ezáltal az elemzés automatizálható. A termometria az utóbbi két évtizedben indult erőteljes fejlődésnek a műszeres analízis egyik ágaként. Elsősorban nagyszorozatban elvégzendő üzemi elemzés céljaira alkalmas.

A közelmúltban Budapesten rendezték meg a II. Nemzetközi Termometriás Szemináriumot. A szeminárium célja a termometriás analízis jelenlegi helyzetének, a különböző kutató helyeken elért eredmények egyeztetése és megvitatása volt.

A magyarokon kívül a szeminárium munkájában részt vettek még NDK, NSZK, angol, francia, csehszlovák, lengyel és román szakemberek is. A Kísérleti kutatási és automatizálási üzemtől Mohai Miklósné vegyész mérnök, és Klesch Katalin vegyésztechnikus vett részt a szemináriumon és számolt be az analitikai üzemegység-

nél 15 éve folyó termometriás kutató munkáról, és gyakorlati alkalmazásáról. Az előadás témái: „Bauxitok és feldolgozási termékek SiO_2 , Fe_2O_3 és Al_2O_3 tartalmának gyors és pontos meghatározása”, illetve „Savas technológiai folyamatok során képződő oldatok szulfát Mn^{2+} és Mg^{2+} tartalmának meghatározása termometriás módszerrel”.

Hazánkban a Vasipari Kutató Intézet laboratóriumától és a Budapesti Műszaki Egyetemtől eltekintve önálló termometriás kutatással csak laboratóriumunk foglalkozik. Másutt általában csak a Vasipari Kutató Intézettől kapott kész módszerekkel dolgoznak. Ők ezen a téren szerzett kedvező tapasztalataikról számoltak be.

A külföldi szakemberek angol és német nyelven tartott előadásaikban a termometriás analízis elméleti kérdéseivel és a termometriás titráláshoz és a termometriás koncentráció meghatározásához alkalmazott műszerek felépítésével foglalkoztak.

Előadásaink igen nagy érdeklődést váltottak ki a jelenlevő szakemberek körében. Számunkra is igen hasznos volt a személyes tapasztalatcsere lehetősége. Az elmúlt 15 évben — amióta termometriával foglalkozunk — még nem volt lehetőségünk ilyen összetételű szemináriumon részt venni.

A III. szeminárium megrendezésére 1982-ben Csehszlovákiában kerül sor.

K. K.

Vájárvetélkedő 1980

Az elméleti verseny a szakmai totó kitöltésével kezdődött. Előterben Simon Ernő a vetélkedő győztese. Csöndör László felvétele

A KISZ MÉR Bizottsága rendezésében idén tizennarommal alkalommal rendezték meg a KISZ MÉR Bizottsága által szervezett vájárvetélkedőt. A gyakorlati versenyre október 16-án, a III. sz. bányászati üzemben került sor. A hat, kiválóan előkészített versenymunkánlyre egy-egy II., III. és IV. üzemi vájár sorsoltak. A gyakorlati zsűri dr. Koncsag Károly — a Pécsi KBF vezetőjének — irányításával értékelte a csapatok teljesítményét. Az elévzett munka mennyisége és minősége alapján a legjobban szerepelt trió — Katona Zoltán III. sz. bányászati üzem, Keszericz László IV. sz. bányászati üzem és Kovács László II. sz. bányászati üzem — a maximális 60 pontot kapta, de a többiek is kiválóan helyt álltak, így az elméleti verseny megkezdése előtt mindössze 15 pont volt a különbség az első és a tizennyolcadik helyezett között.

Másnap a MÉR Központ tanácstermében folytatódott a vetélkedő szakmai és politikai totó kitöltésével, majd a versenyzőket két csoportra osztották.

Az egyik tereben szakmai, a másikban politikai kérdésekre válaszoltak a résztvevők, ezáltal szóban. Közben az eredményjelző táblán sorra teltek meg a rubrikák, az izgalom egyre fokozódott. Elhangzott az utolsó válasz is, pontozott a zsűri, majd a vetélkedő technikai személyzete lázas számolásba kezdett. Rövidesen megszületett a végeredmény. Az 1980. évi vállalati vájárvetélkedő győztese Simon Ernő, a IV. sz. bányászati üzem dolgozója lett 266,1 ponttal, 263,6 ponttal, minimális különbséggel szorult a második helyre Kovács László, a

II. sz. bányászati üzem vájára. A harmadik helyen Hágenthurn József, a III. sz. bányászati üzem versenyzője végzett. Egytized ponttal szorult a IV. helyre Hegedűs György, a IV. sz. bányászati üzem vájára. Az ötödik helyen Katona Zoltán III. sz. bányászati üzem, a hatodikon Baranyi László II. sz. bányászati üzem végzett.

Közvetlenül a díjkiosztás után beszélgettünk Simon Ernővel, a boldog győztesrel.

— Melyik csapaton dolgozol?

— A IV. sz. bányászati üzem fejlesztési részlegénél. Lakatos az eredeti szakmám, de két éve vájárvizsgát is tettem.

— Mióta dolgozol a vállalatnál?

— 1967 óta. A Kís-kut. bányászati üzemegységénél kezdtem, és a két évvel ezelőtti átszervezéssel kerültem Petőcra.

— A politikai és szakmai vetélkedő szóbeli részét külön termekben bonyolították le. Gondoltál-e arra verseny közben, hogy nyerni fogsz?

— Igen. Amikor az utolsó politikai kérdéseket megkaptam, pontosabban, amikor a zsűri pontszámait megláttam.

— Hogyan látod, miben voltál jobb a többiekénél?

— Két hét felkészülési időt kaptunk a vetélkedőre. Rengeteg évszámot, hónapot, centimétert, és sorolhatnám még mi mindent kellett megjegyeznünk. A lexikális tudás döntött. Úgy tűnik ebből az adathalmazból bennem maradt meg a legtöbb.

— Hányadszor indultál vájárvetélkedőn?

— Most először. Igaz, 1976-ban már vettem részt vállalati vetélkedőn, de akkor még a lakatos szakmában. Ott ötödik lettem. Nógrádi Gábor

Mintegy 60 geológus gyülekezett egy október eleji reggelen a Központ épülete előtt. Egésznapos terepjáróson vettek részt a Nyugat-Mecsekben. A tanulmányutat a Magyarhoni Földtani Társulat Dél-Dunántúli Csoportja szervezte. A résztvevők a MÉV dolgozóin kívül a Kőolaj- és Földgázkutató Vállalat, az Országos Földtani Kutató- és Fúró Vállalat és a Magyar Állami Földtani Intézet szakemberei voltak. A kitűzött cél az volt, hogy megtekintsék a Nyugat-Mecsek legfontosabb földtani feltárásait, tanulmányozzák a helyszínen, s megismerjék az adott területen a részletes kutatásokat, vizsgálatokat végző kollégák legújabb eredményeit.

A geológia vizsgálódásait a felszínen ott tudja végezni, ahol akár természetes, akár mesterséges módon a talajtakaró alól előbukkannak a kőzetek. Ilyen helyek a vízmosások, a meredek, sziklás hegyoldalak, az útbevágások stb. A Nyugat-Mecsekben tanulmányozható kőzetek, a felismerhető különböző földtani képződmények. Jelenségek ismerete nemcsak a lelőhely, hanem az egész Délkelet-Dunántúli földtani fejlődéstörténetének tisztánlátása szempontjából fontos. Mindez kihát a körzet nyersanyag, az érccek, kőszén, sőt a kőolaj

Az alsó triász főkonglomerátum természetes feltárása Cserkúton. Tér István felvétele

Geológus-továbbképzés

és kőszénkutatás perspektívájára is. Fontos adatokat ad a kutatás megtervezésére, mely egyre mélyebbre hatol a föld belsejébe, ezért nem nélkülözheti a nagy távolságokra, területekre levonható következtetéseket, és bizonyos spekulatív elemeket sem.

A mecseki kőzetek pontos ismeretének jelentőségét éppen az adja, hogy bizonyos fokig párhuzamban állíthatók más, nagy távolságban pl. Ausztriában, Jugoszláviában megtalálható képződményekkel is, vagy éppen az elkövetkező rendkívül fontos,

mint például a balatonfelvidéki vörös homokkőektől.

Ugyanezen problémák és lehetőségek hazánkban mást is, más képződményekkel kapcsolatban is felismerhetők. Ezért a Központi Földtani Hivatal országos programot dolgozott ki. Ennek keretében a geológiai szempontból legjelentősebb feltárások helyét rögzíteni kell, meg kell tisztítani a köztérreléktől, növényzettől, hogy a tanulmányozást lehetővé tegye. Ugyanakkor a fennmaradást is biztosítani kell, ezért az adott területet védetté kell nyilvánítani.

Ez a Nyugat-Mecsek perm-triász kor képződményei esetében a MÁFI Dél-Dunántúli Területi Szolgálat irányításával már megtörtént. Ez a tény adott lehetőséget és tette szakmailag indokoltá a tanulmányút szervezését.

A terepjárás a Kajdác völgyben kezdődött, majd a cserkúti dombokon folytatódott. E helyeken a perm képződmények több típusát és a perm-triász időszak határát vizsgálták meg. Folytatásként Patacson — Szentkúton — Lapon — Kantaváron át csaknem a teljes triász rétegsor tanulmányozásra került. Az egyes helyszíneken dr. Barabás Andor, dr. Kassai Miklós és dr. Nagy Elemér adott részletes szakmai ismertetést a látottakról. A résztvevők mindenütt nagy figyelemmel tanulmányozták a feltárásokat, számos kérdést vetettek fel, sőt sok helyen élénk szakmai vita is kialakult.

Nem véletlen tehát, hogy a résztvevők a terepjárás végén valamennyien egyetértettek a látottak, tanulmányozottak hasznosságával. Az egynapos közös munka jelentős szerepet játszott vállalatunk geológusainak szakmai továbbképzésében. Ennek végső soron az üzemi, vállalati munka is hasznát látja, s ez már termelési eredményekben is realizálódik.

Koch László

Keszericz László és Kovács László a gyakorlati versenyen. Szabó Győző felvétele

